

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขต
กรุงเทพมหานครต่อการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินที่อยู่นอกตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

**Accounting Professional Ethics in Preparing and Presenting
Financial Statements of Accountants' Working in Accounting
Offices outside the Stock Exchange of Thailand Based in Bangkok.**

โดย

นางสาวประดินันท์ ประดับศิลป์

นางสาวลักขณา เกตุเตียน

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

รายงานวิจัยได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร
ต่อการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

**Accounting Professional Ethics in Preparing and Presenting Financial Statements
of Accountants' Working in Accounting Offices outside the Stock Exchange of
Thailand Based in Bangkok.**

โดย

นางสาวประดินันท์ ประดับศิลป์

นางสาวลักขณา เกตุเตียน

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

รายงานวิจัยได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

2557

ชื่อเรื่อง : จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครต่อ
การจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผู้วิจัย : อาจารย์ประคินันท์ ประดับศิลป์

สถาบัน : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

อาจารย์ลักษณ์ เกตุเตียน

สถานที่พิมพ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปีที่พิมพ์ : พุทธศักราช 2558

ลิขสิทธิ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

แหล่งที่เก็บรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ : ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

จำนวนหน้าวิจัย : 151 หน้า

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสำนักงานบัญชีกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ที่จัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 342 แห่ง โดยใช้แบบสอบถามระดับความคิดเห็น 5 ระดับของ Likert's Scale และคำถามปลายเปิด ผลการวิจัยจากการทดสอบสมมติฐานที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ขนาดของสำนักงานบัญชีที่มีขนาดเล็ก (มีผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน) ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ขนาดของสำนักงานที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 2 ด้าน คือ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ เทียงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

คำสำคัญ สำนักงานบัญชี ผู้ทำบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพ การจัดทำบัญชี การนำเสนองบการเงิน

Title : Accounting professional ethics in preparing and presenting financial statement of accountants' working in accounting office outside the Stock Exchange of Thailand based in Bangkok.

Researcher : Pradinun Pradubsilp

Luksana Kettien

Institution : Dhurakij Pundit University

Publisher : Dhurakij Pundit University

Year of Publication : 2015

Copy right : Dhurakij Pundit University

Sources : Dhurakij Pundit University of research

No. of page : 151

ABSTREACT

The objectives of this research are to study the ethics compliance of accountants in their accounting offices, to study the relationships between organization sizes and ethics compliance of accountants in their organizations and to study the relationships between working experience of accountants in organizations and ethics compliance of accountants in their organizations. This research is quantitative research. Population in this research is organizations outside the Stock Exchange of Thailand (SET). The samples used in the study were 342 accounting offices. Survey questionnaire with 5 points Likert scale was used to collect data. This research found that small organization size (having accountants less than 5 persons) did not affect ethics compliance, especially being professional capability and competence, keeping organizational confidentiality, taking responsibility for their services and professional stewardship, while a result a small number of accountants in an organization is easily influenced by the owner. In contrast, organization size positively affect to Integrity, objectivity and independence as well as taking responsibility for the shareholders. Finally, duration of accounting perform positively affect ethics compliance relating transparency Integrity and objectivity, independence, professional capability and competence, confidentiality, taking responsibility for their services, professional stewardship and the shareholders.

Keywords: Accounting Office, Accountant, Professional Ethics, Preparation of Accounts, Presenting Financial Statement

กิตติกรรมประกาศ

ในการวิจัยเรื่อง “จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” ผู้วิจัยขอขอบพระคุณหน่วยงานต่าง ๆ และผู้ตอบแบบสอบถามในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีส่วนสนับสนุนให้งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. รศ.ดร.วราภรณ์	สามโกเศศ	อธิการบดี
2. ศ.ดร.ไพฑูรย์	สินลาร์ตัน	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย
3. ดร.เกียรติอนันต์	ล้วนแก้ว	ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย
4. ดร.พัทธนันท์	เพชรเชิดชู	คณบดีคณะการบัญชี
5. ดร.ศิริเดช	คำสุพรหม	รองคณบดีคณะการบัญชีฝ่ายวิชาการ
6. ผศ.อัมพร	เที่ยงตระกูล	อาจารย์ประจำคณะการบัญชี
7. อาจารย์ศศิพร	เหมือนศรีชัย	อาจารย์ประจำคณะการบัญชี
8. อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัย		

อาจารย์ประดินันท์ ประดับศิลป์

อาจารย์ลักขณา เกตุเตียน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
กรอบแนวคิดในการทำวิจัย	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวความคิดที่เกี่ยวข้อง	8
แนวความคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณ	10
แนวความคิดเกี่ยวกับวิชาชีพ	12
จรรยาบรรณวิชาชีพ	13
ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	24
ข้อสมมติฐาน	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
สถิติที่ใช้ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิจัย	33
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	36
การวิเคราะห์ปัจจัย	44
การศึกษาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
สมมติฐานที่ 1	49
สมมติฐานที่ 2	54
สมมติฐานที่ 3	61
สมมติฐานที่ 4	66
สมมติฐานที่ 5	72
สมมติฐานที่ 6	76
สมมติฐานที่ 7	82
สมมติฐานที่ 8	86
สมมติฐานที่ 9	96

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สมมติฐานที่ 10	101
สมมติฐานที่ 11	108
สมมติฐานที่ 12	113
ข้อสรุปที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม	119
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	121
สรุปผลการวิจัย	121
อภิปรายผลการวิจัย	121
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคตและประโยชน์ของงานวิจัย	130
บรรณานุกรม	132
ภาคผนวก	135
ประวัติผู้วิจัย	149

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	19
3.1 ผลการทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของตัวแปร	31
4.1 แสดงร้อยละของข้อมูลแยกตามเพศ	33
4.2 แสดงร้อยละของข้อมูลแยกตามอายุ	34
4.3 แสดงร้อยละของข้อมูลแยกตามระดับการศึกษา	34
4.4 แสดงร้อยละของข้อมูลการปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี	35
4.5 แสดงร้อยละของจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี	35
4.6 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต	36
4.7 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน	37
4.8 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านการรักษาความลับ	39
4.9 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ	40
4.10 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติ หน้าที่ให้	41
4.11 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ	43
4.12 ค่า Factor Loading และ % of Variance ของตัวแปรตาม	46
4.13 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชื่อนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการ มาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท	50
4.14 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชี แทนตนเอง	50
4.15 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้า ที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.16 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการโดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน	52
4.17 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต	53
4.18 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของคสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต	53
4.19 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีร่วมกับพนักงานคลังสินค้า	54
4.20 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี	55
4.21 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีควรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน	55
4.22 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีไม่ได้นำใบกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบการเงินแล้ว	56
4.23 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้	57
4.24 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด	58
4.25 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้	58
4.26 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ	59
4.27 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน	60
4.28 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.29 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันได้	62
4.30 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง	62
4.31 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน	63
4.32 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำต้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ	64
4.33 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงิน โดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น	65
4.34 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านการรักษาความลับ	65
4.35 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านการรักษาความลับ	66
4.36 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำใบกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้	67
4.37 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ	67
4.38 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้	68
4.39 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้	69
4.40 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร	70
4.41 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้	70
4.42 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.43 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตาม จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ	72
4.44 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชี โดยพิจารณา จากผลประกอบการของกิจการ	73
4.45 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้ ผู้ประกอบการรายใหม่	74
4.46 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงิน โดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้จัดทำบัญชี	74
4.47 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำเสนอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ	75
4.48 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตาม จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล ที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้	76
4.49 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนอ งบการเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของผู้รับบริการ	77
4.50 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงิน ของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ	78
4.51 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคา ที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น	79
4.52 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางาน วิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง	79
4.53 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของ สำนักงานบัญชีได้	80
4.54 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตาม จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ	81
4.55 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตาม จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.56 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท	82
4.57 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชีแทนตนเอง	83
4.58 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งขั้นของตน	84
4.59 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการโดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน	85
4.60 สรุปการทดสอบสมมติฐานระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต	86
4.61 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีร่วมกับพนักงานคลังสินค้า	87
4.62 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี	88
4.63 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีควรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน	89
4.64 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีไม่ได้นำใบกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบการเงินแล้ว	90
4.65 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้	91
4.66 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด	92
4.67 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้	93
4.68 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.69 สรุปการทดสอบสมมติฐานระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน	95
4.70 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันได้	96
4.71 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้เพื่อการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง	97
4.72 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน	98
4.73 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำตองขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ	99
4.74 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดท้งบการเงิน โดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น	100
4.75 สรุปการทดสอบสมมติฐานระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านการรักษาความลับ	101
4.76 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำใบกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้	102
4.77 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ	103
4.78 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้	104
4.79 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้	105
4.80 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดท้งบการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร	106
4.81 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้	107
4.82 สรุปการทดสอบสมมติฐานระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.83 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชี โดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ	109
4.84 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้ผู้ประกอบการรายใหม่	110
4.85 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงิน โดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้จัดทำบัญชี	111
4.86 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ	112
4.87 สรุปการทดสอบสมมติฐานระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้	113
4.88 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนองบการเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของผู้รับบริการ	114
4.89 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ	115
4.90 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น	116
4.91 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง	117
4.92 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้	118
4.93 สรุปการทดสอบสมมติฐานระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ	119
4.94 แสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม	120
5.1 สรุปขนาดของสำนักงานบัญชีและระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลและไม่มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	128

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 หมวด 2 ที่กำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามมาตรา 9 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 4 เล่ม 117 ตอนที่ 41 ก ลงวันที่ 12 พฤษภาคม 2543 ต้องจัดทำบัญชีนับตั้งแต่วันเริ่มทำบัญชีดังต่อไปนี้

- (1) ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ให้เริ่มทำบัญชีนับตั้งแต่วันที่ห้างหุ้นส่วน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดนั้น ได้รับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย
- (2) นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ให้เริ่มทำบัญชีนับตั้งแต่วันที่นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศนั้น ได้เริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย
- (3) กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ให้เริ่มทำบัญชีนับตั้งแต่วันที่กิจการร่วมค้านั้นได้เริ่มต้นประกอบกิจการ
- (4) สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำตามมาตรา 8 วรรค 2 ให้เริ่มทำบัญชีนับตั้งแต่วันที่สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำนั้นเริ่มต้นประกอบกิจการและจากมาตรา 2 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาหน้า 2 ได้ให้ความหมายของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีว่าหมายถึง ผู้มีหน้าที่จัดให้มีการทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ ส่วนผู้ทำบัญชีหมายความว่า ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม หน้าที่ของผู้ทำบัญชีคือ จัดทำบัญชีเพื่อให้เห็นผลการดำเนินงานฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและมาตรฐานการบัญชีโดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีถูกต้องครบถ้วน โดยลงรายการบัญชีเป็นภาษาไทย หากลงรายการเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ หรือลงรายการเป็นรหัสบัญชีให้มีคู่มือคำแปลรหัสบัญชีเป็นภาษาไทยไว้

และต้องเขียนด้วยหมึก ดิจิพิมพ์ หรือดีพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลในทำนองเดียวกัน ตามมาตรา 20 มาตรา 21 (1) และ (2) ที่ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา หน้า 7

จากพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนพิเศษ 65 ก ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2547 หมวด 6 เรื่อง การควบคุมการประกอบอาชีพด้านการทำบัญชี ในมาตรา 45 หน้า 13 ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีที่จะต้องขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพไว้ดังนี้

1. มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
2. มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำบัญชีเป็นภาษาไทยได้
3. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากการกระทำผิดตามฐานความผิดหรือกฎหมายที่กำหนดในมาตรา 39 (3) เว้นแต่ต้องคำพิพากษา หรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
4. มีคุณวุฒิการศึกษาตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพ
5. ไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่น ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพและหมวด 7 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ ได้กำหนดให้สภาวิชาชีพจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็นภาษาไทย สภาวิชาชีพจึงได้ออกข้อบังคับสภาวิชาชีพ ฉบับที่ 19 เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2553 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนพิเศษ 127 ง ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2553 โดยแบ่งเป็น 7 หมวด ดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป

หมวด 2 ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

หมวด 3 ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

หมวด 4 การรักษาความลับ

หมวด 5 ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

หมวด 6 ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้

หมวด 7 ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพและจรรยาบรรณทั่วไป

โดยเรื่องของจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพได้มีผู้วิจัยสนใจศึกษาไว้หลายเรื่องเช่น ศึกษาถึงทัศนคติของผู้ให้บริการที่มีต่อจรรยาบรรณของนักบัญชีตามกรอบแนวคิดการพัฒนาจรรยาบรรณของนักบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพ (สุภาณี อินทร์จันทร์, 2550) การปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของ

สำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลและมีการกำหนดขนาดของสำนักงานบัญชีไว้ 3 ขนาด คือ สำนักงานบัญชีขนาดเล็ก มีผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน สำนักงานบัญชีขนาดกลาง มีผู้ทำบัญชีตั้งแต่ 6 – 10 คน สำนักงานบัญชีขนาดใหญ่ มีผู้ทำบัญชีตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป (บุญยัง สหเทวสุคนธ์, 2553) ความคิดเห็นของนักบัญชีต่อจรรยาบรรณทางการบัญชีที่มีต่อความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน (พินิจ วชิรรัตนวงศ์, 2553) แต่ที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาคือเรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี เนื่องจากผู้ทำบัญชีเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการจัดทำบัญชีนำเสนองบการเงินของบริษัท ผู้ทำบัญชีที่มีความรู้ความสามารถจะนำเสนองบการเงินที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และสะท้อนฐานะทางการเงินที่แท้จริงของบริษัท ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีดังกล่าวไว้แล้วข้างต้น ซึ่งนอกจากข้อกำหนดทางกฎหมายที่ดูแลและควบคุมผู้ทำบัญชีแล้ว ผู้ทำบัญชีควรจะต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพด้วย เพราะจรรยาบรรณจะแสดงถึงคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ทำบัญชี

นอกจากนี้ผู้วิจัยมีความสนใจต่อการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพราะบริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของฝ่ายกำกับบริษัทจดทะเบียนซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียนให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในเรื่องต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์และติดตามฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนเพื่อให้บริษัทจดทะเบียนเป็นบริษัทที่มีคุณภาพ มีระบบการบริหารงานและกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั่วไปในตลาดหลักทรัพย์และค้ำึงถึงสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนบริษัทที่จดทะเบียนอยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะมีการกำกับดูแลที่เข้มงวดน้อยกว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินเพื่อรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทได้อย่างถูกต้องเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้จึงเป็นหน้าที่ของผู้ทำบัญชีที่จะจัดทำและนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง เนื่องจากข้อมูลทางบัญชีมีความสำคัญหากผู้ทำบัญชีปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัดก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้รายงาน หากผู้ทำบัญชีจัดทำและนำเสนองบการเงินผิดพลาด อาจสร้างความเสียหายอย่างมากต่อบริษัทและบุคคลหลายกลุ่มที่ใช้ประโยชน์จากงบการเงิน จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานในเขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดทำบัญชีนำเสนองบการเงินของบริษัทที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสำนักงานบัญชีกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี

สมมติฐานการวิจัย

1. ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
2. ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสมและแสดงถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพที่กลุ่มบุคคลหรือสาขาวิชาชีพประมวลขึ้นไว้เป็นหลักเพื่อให้สมาชิกในวิชาชีพนั้นยึดถือปฏิบัติเพื่อรักษาชื่อเสียง และส่งเสริมเกียรติคุณของวิชาชีพตน จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีจะศึกษาในเรื่องดังต่อไปนี้

1.1 ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

ความโปร่งใส หมายถึง ภาพลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎ ระเบียบ ต่าง ๆ และมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ และไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งสามารถติดตามตรวจสอบได้

ความเป็นอิสระ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอิทธิพลของบุคคลอื่นที่ทำให้เกิดความสงสัยใจความเป็นกลางหรือความเที่ยงธรรมของผู้ทำบัญชี ความเป็นอิสระนี้จะต้องเป็นที่ประจักษ์เพื่อให้ผลงานของผู้ทำบัญชีเป็นที่เชื่อถือได้

ความเที่ยงธรรม หมายถึง การใช้ดุลยพินิจของผู้ทำบัญชีโดยปราศจากความลำเอียงอคติ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์และอิทธิพลของบุคคลอื่น

ความซื่อสัตย์ สุจริต หมายถึง การประพฤติอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติงานบนหลักฐานที่เป็นจริงเชื่อถือได้ ไม่อ้างอิงหรือยอมให้บุคคลอื่นอ้างได้ว่าได้ปฏิบัติงานถ้าไม่ปฏิบัติจริง

1.2 ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ความรู้ ความสามารถ หมายถึง การใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติวิชาชีพด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ ความเพียรพยายามและความระมัดระวังรอบคอบเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มาตรฐานในการปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง รอบคอบด้วยความชำนาญและสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

1.3 การรักษาความลับ

การรักษาความลับ หมายถึง การไม่นำข้อมูลใด ๆ ที่โดยปกติองค์กรไม่เปิดเผยต่อสาธารณชน หรือใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือบุคคลอื่น เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

1.4 ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ผู้รับบริการ หมายถึง ผู้ว่าจ้างผู้ประกอบการวิชาชีพและ / หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐและบุคคลอื่น ผู้ใช้ผลงานของผู้ประกอบการวิชาชีพด้วยความสุจริตและจำเป็น

ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ หมายถึง ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติงานตามหลักการมาตรฐาน และแนวปฏิบัติของวิชาชีพ เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและมีประโยชน์ต่อผู้รับบริการ

1.5 ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ตามจริยธรรมทางธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต อุทิศตนทุ่มเทและดูแลทรัพย์สินขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงการไม่กระทำการใด ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร ใช้วิจารณญาณในการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร รวมถึงนายจ้าง

1.6 ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ หมายถึง การไม่แย่งงานจากผู้ทำบัญชีด้านเดียวกันกับรายอื่น การไม่ให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือจัดหางานบัญชีมาให้ การไม่กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนในการให้บริการโดยมิได้คำนึงถึงลักษณะความเสี่ยง ความซับซ้อนและปริมาณของงานที่ตนให้บริการ และต้องประพฤติตนในทางที่ถูกที่ควร สำนึกในหน้าที่และไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

2. ขอบเขตประชากร

ผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครที่จดทะเบียนในรูปแบบนิติบุคคล
นิยามศัพท์

1. สำนักงานบัญชี หมายถึง สำนักงานที่มีการให้บริการด้านการทำบัญชี ไม่ว่าจะตั้งอยู่ในรูปของนิติบุคคล คณะบุคคลหรือบุคคลธรรมดาก็ได้ โดยหัวหน้าสำนักงานหรือผู้เป็นส่วนหนึ่งหรือเป็นกรรมการแล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการให้บริการรับทำบัญชีอย่างน้อย 1 คน ต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี ปฏิบัติงานเต็มเวลาและแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ไว้แล้ว และมีผู้ช่วยผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีอย่างน้อย 1 คน ปฏิบัติงานเต็มเวลาสังกัดอยู่ โดยพิจารณาขนาดของสำนักงานบัญชี ดังนี้

สำนักงานบัญชีขนาดเล็ก	มีผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน
สำนักงานบัญชีขนาดกลาง	มีผู้ทำบัญชีตั้งแต่ 6 – 10 คน
สำนักงานบัญชีขนาดใหญ่	มีผู้ทำบัญชีตั้งแต่ 11 คน ขึ้นไป

2. ผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ที่สังกัดอยู่ในสำนักงานบัญชี โดยพิจารณาจากระยะเวลาในการทำงานในสำนักงานบัญชี ดังนี้

ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี

ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี

ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป

3. จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี หมายถึง ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมความประพฤติและ

การดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพให้ถูกต้องตาม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ตามข้อบังคับสภาวิชาชีพ (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบ วิชาชีพ พ.ศ. 2553

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีให้มีจรรยาบรรณ วิชาชีพต่อการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงิน
2. นำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีให้แก่ นักศึกษา
3. เพื่อให้เป็นแนวทางให้แก่เจ้าของกิจการในการเลือกใช้บริการจากสำนักงานบัญชีที่มีการ จัดทำและนำเสนองบการเงินที่เชื่อถือได้

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีที่ เป็นผู้ตอบ แบบสอบถาม ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี เช่น เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของสำนักงาน
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

ตัวแปรอิสระ

ขนาดสำนักงานบัญชี

- ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)
- ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชีตั้งแต่ 6 - 10 คน)
- ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)

ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี

- ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี
- ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี
- ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป

ตัวแปรตาม

การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

1. ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน
3. การรักษาความลับ
4. ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ
5. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคล หรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้
6. ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดที่เกี่ยวข้อง

การบัญชีเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยสุเมเรียนในดินแดนเมโสโปเตเมีย โดยในช่วงแรกเป็นแค่การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณผลผลิตทางการเกษตรกับมูลค่าเหล่านั้น ส่วนวิชาการบัญชีก็มีพื้นฐานเหมือนกับระบบคณิตศาสตร์ โดยที่การบันทึกบัญชีแต่ละครั้งจะต้องมียอดรวมด้านมากกับด้านลบเป็นศูนย์ ในประเทศอิตาลีก่อนปี ค.ศ.1543 Luca Pacioli ได้พิมพ์หนังสือที่ชื่อว่า Summa de Arithmetica Geometioniet Proportionalita ซึ่งเป็นหนังสือเกี่ยวกับการบันทึกบัญชี

การบัญชีหมายถึง กระบวนการจัดการในส่วนของกรบันทึกการขายทางการค้า ได้แก่ การเขียนบันทึกรายการทางการค้า การจำแนกแยกประเภทหมวดหมู่ทางการค้า การสรุปผลการดำเนินงาน รวมไปถึงการวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูลของนักบัญชี

เนื่องจากการบัญชีถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางในธุรกิจ โดยข้อมูลทางบัญชีแสดงให้เห็นถึงผลประกอบการของธุรกิจ ฐานะการเงินของธุรกิจ ดังนั้นนักบัญชีถือว่าเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อคุณภาพของงบการเงิน ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินก็คือจรรยาบรรณของผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2543) และพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 (สภาวิชาชีพบัญชี, 2547) กล่าวได้คือ ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะกระทำในฐานะลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม ได้แก่บุคคลต่อไปนี้

1. กรณีเป็นพนักงานของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีได้แก่

1.1 ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี สมุหบัญชี หัวหน้าแผนกบัญชี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

2. กรณีเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชี คือ

2.1 หัวหน้าสำนักงาน กรณีสำนักงานมิได้จัดตั้งในรูปคณะบุคคล

2.2 ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชีกรณีสำนักงานจัดตั้งในรูปคณะบุคคล

2.3 กรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี กรณีสำนักงานจัดตั้งในรูปนิติบุคคล

3. กรณีเป็นผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพ

4. ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี (ในกรณีที่ “ผู้ทำบัญชี” รับทำบัญชีเกินกว่า 100 ราย ตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 ข้อ 7(3))

หน้าที่ของผู้ทำบัญชี

1. จัดทำบัญชีเพื่อให้เห็นผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของ “ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี” ที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชีโดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน (ม.20)

2. ลงรายการบัญชีเป็นภาษาไทย หากลงรายการเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ หรือลงรายการเป็นรหัสบัญชีให้มีคู่มือแปลรหัสบัญชีที่เป็นภาษาไทยไว้ (ม.21(1))

3. เขียนด้วยหมึก ดิจิพิมพ์ หรือดีพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลในทำนองเดียวกัน (ม.21(2))

คุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้ทำบัญชี

คุณสมบัติทั่วไป	คุณวุฒิการศึกษา	เงื่อนไข
-มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ ในราชอาณาจักร	ตามขนาดธุรกิจที่กำหนดแต่ละ กลุ่ม	-แจ้งรายละเอียดตามแบบ ส.บข. 5 หรือ ส.บข.6 ภายใน 60 วัน นับจาก
-มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะ หน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้	-ปริญญาตรีทางการบัญชีหรือ เทียบเท่า ทำบัญชีได้ทุกธุรกิจ	-วันเริ่มทำบัญชี
-ไม่เคยต้องโทษจำคุกใน ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการ บัญชีหรือกฎหมายว่าด้วยผู้สอบ บัญชี หรือกฎหมายว่าด้วย วิชาชีพบัญชี เว้นแต่พ้นโทษ มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี	-ประกาศนียบัตรวิชาชีพบัญชี ชั้น สูง (การ บัญชี) หรือ อนุปริญญา (บัญชี) สำหรับ บริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจ ทะเบียนที่มี	-วันที่มีการเปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับผู้ทำบัญชี
	-ทุนไม่เกิน 5 ล้านบาท	-เข้าอบรมความรู้เกี่ยวกับบัญชี ตามที่กำหนด

คุณสมบัติทั่วไป	คุณวุฒิการศึกษา	เงื่อนไข
	<p>-รายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท</p> <p>-สินทรัพย์รวม ไม่เกิน 30 ล้านบาท</p> <p>-สำหรับบุคคลธรรมดา หากเจ้าของกิจการจัดทำบัญชีเอง ไม่กำหนดคุณวุฒิการศึกษา แต่ถ้าจ้างบุคคลอื่นจัดทำบัญชีให้ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณวุฒิการศึกษาตามที่กำหนด</p>	<p>-ต้องรับทำบัญชีไม่เกิน 100 ราย หากเกินจะต้องมีผู้ช่วยที่มีคุณวุฒิเพิ่มอีก 1 คน ทุก 100 รายที่เพิ่ม (เศษของ 100 ถ้าเกิน 50 ให้เป็น 100) ตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่องกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 ข้อ 7(3)</p>

แนวความคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายคำว่าจรรยาบรรณ (Code of Conduct) ไว้ดังนี้

จรรยาบรรณเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีงาม ที่จะให้บุคคลภายในองค์กรได้ประพฤติปฏิบัติแนวทางหรือข้ออันควรประพฤติที่กำหนดขึ้นนั้น จะต้องสอดคล้องกับสภาพสังคม หลักธรรมที่สภาพสังคมได้ยึดถือและเห็นดียอมรับปฏิบัติอยู่ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2526, น.108)

จรรยาบรรณเป็นบรรทัดฐานของพฤติกรรมที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่สมาชิกขององค์กร หรือวงการอาชีพเดียวกันพึงปฏิบัติตาม (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธ์, 2539, น.34)

จรรยาบรรณคือ ข้อกำหนดหรือระเบียบข้อบังคับสำหรับบุคคลให้ถือคุณธรรมแต่ละอาชีพถึงปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อชื่อเสียง เกียรติ และคุณธรรมของสมาชิกของสถาบันแห่งอาชีพนั้น ๆ เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและสังคม (สมภพ ชีวรัฐพัฒน์, 2539, น.288)

จรรยาบรรณหมายถึง จริยวิชาชีพหรือจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งครอบคลุมในทุกเรื่อง ทุกประการ ที่เป็นข้อควรปฏิบัติสำหรับกลุ่มวิชาชีพ (พระราชวรานูณี, 2541, น.39-40)

จรรยาบรรณคือ มาตรฐานของความประพฤติและการใช้ดุลยพินิจทางศีลธรรมที่ว่ากรกระทำของบุคคล องค์กร ถูกหรือผิด สมควรหรือไม่สมควร (ดิน ปรัชญพฤทธิ, 2542, น.28)

จรรยาบรรณหมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพแต่ละวิชาชีพกำหนดขึ้นเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของสมาชิกและวงการวิชานั้น ๆ ซึ่งอาจจะเขียนขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ (พรนพ พุกกะพันธ์, 2543, น.2543)

จรรยาบรรณหมายถึง กรอบข้อยึดถือหรือข้อบังคับ อันเป็นความประพฤติที่ดี ที่มีต่ออาชีพหนึ่ง ๆ โดยกล่าวถึงสิ่งที่พึงปฏิบัติ และสิ่งที่ไม่ถึงปฏิบัติในสาขาวิชา นั้น ๆ (สุภาพร พิศาลบุตร, 2544, น. 320)

จรรยาบรรณหมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติที่เป็นลายลักษณ์อักษรขององค์กรวิชาชีพที่กำหนดให้สมาชิกของวิชานั้น ๆ ประพฤติปฏิบัติเพื่อรักษาและส่งเสริมชื่อเสียง เกียรติคุณ และฐานะของสมาชิกของวิชานั้น ๆ (สมคิด บางโม, 2549, น.35)

จรรยาบรรณหมายถึง ความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ กำหนดขึ้นเพื่อรักษาชื่อเสียง เกียรติคุณ (พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ, 2530, น.134)

จรรยาบรรณคือ ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2546, น.289)

จากแนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณดังกล่าว สรุปได้ว่า จรรยาบรรณหมายถึง ข้อกำหนดหรือระเบียบปฏิบัติที่กำหนดให้บุคคลในองค์กรจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยข้อกำหนดหรือระเบียบปฏิบัติดังกล่าว จะต้องสอดคล้องกับสภาพสังคม หลักธรรมที่สภาพสังคมยึดถือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

ความสำคัญของจรรยาบรรณ

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณไว้หลายท่าน ดังนี้

ความสำคัญของจรรยาบรรณ (พิชัย ไชยสงคราม, 2542, น.121) มีดังนี้

1. ช่วยควบคุมมาตรฐาน รับผิดชอบต่อคุณภาพและปริมาณที่ถูกต้องในการปฏิบัติงานและการดำเนินงานขององค์กร
2. ช่วยควบคุมจริยธรรมของบุคคลในองค์กรให้เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ สุจริตและยุติธรรม
3. ช่วยส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพ และปริมาณของผลการปฏิบัติงานขององค์กร จัดทำขึ้นให้อยู่ในเกณฑ์ที่ดีอยู่เสมอ

4. ช่วยส่งเสริมจริยธรรมของบุคคลในองค์กรและดำเนินการให้มีความเมตตา กรุณา เห็นอกเห็นใจต่อผู้ร่วมงานในองค์กร

5. ช่วยลดการเอาเปรียบ การฉ้อฉล ความเห็นแก่ตัว ตลอดจนความมั่งงายใจแคบ ไม่เคยเสียสละ

6. ช่วยเน้นให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นในภาพพจน์ที่ดีขององค์กรที่มีจริยธรรม

7. ช่วยทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิตามกฎหมายขององค์กรให้เป็นไปโดยถูกต้อง

ความสำคัญของจรรยาบรรณ (พิภพ วังเงิน, 2545, น.15) มีดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพแต่ละประเภท ปฏิบัติตนถูกต้องเหมาะสมที่แต่ละอาชีพไว้วางหลักไว้ให้เป็นจรรยาบรรณ

2. ช่วยควบคุมและส่งเสริมให้บุคคลทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่องานที่ตนทำ

3. ส่งเสริมและช่วยควบคุมการผลิตและการปฏิบัติงานให้มีปริมาณและคุณภาพที่เชื่อถือได้ มีบริการที่ดีและปลอดภัย

4. ส่งเสริมให้บุคคลมีความซื่อสัตย์ มีความยุติธรรม ไม่ทุจริตต่อหน้าที่ สามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

5. ส่งเสริมให้บุคคลในอาชีพต่าง ๆ มีความสำนึกในการประกอบอาชีพที่ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้บริโภคร

6. จรรยาบรรณช่วยพิทักษ์สิทธิและหน้าที่ของบุคคลนั้นตามกฎหมาย

จากความสำคัญของจรรยาบรรณดังกล่าว สรุปได้ว่า จรรยาบรรณ คือ การควบคุมและส่งเสริมให้บุคคลมีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมีความสำนึกและรับผิดชอบในงานที่ตนทำ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการทำงานขององค์กร

แนวคิดเกี่ยวกับวิชาชีพ

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายของคำว่าวิชาชีพ (Profession) ไว้ดังนี้

วิชาชีพ คือ การประกอบอาชีพเต็มเวลา โดยผู้ประกอบวิชาชีพอุทิศเวลาให้แก่อาชีพนั้น ๆ (ผศ.ดร. วิริยา ชินวรรณ โน, 2541)

ความเป็นวิชาชีพ หมายถึง สิ่งในกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งยึดถือว่าองค์ความรู้เกี่ยวกับอาชีพของตนมีค่า และพยายามผลักดันในสาธารณชนยอมรับสถานการณ์อาชีพของตน (ดิน ปรัชญ์พุทธธี, 2541)

พจนานุกรม Oxford Advanced Learner's Dictionary วิชาชีพ หมายถึง อาชีพที่ได้รับผลตอบแทน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องเป็นอาชีพที่ต้องการการศึกษาและฝึกอบรมในระดับสูง

จากความหมายของวิชาชีพดังกล่าว สรุปได้ว่า วิชาชีพ คืองานที่บุคคลได้อุทิศตนให้แก่อาชีพนั้น โดยอาชีพนั้นจะต้องได้รับการอบรมหรือการศึกษาตรงตามสาขาที่จะประกอบอาชีพนั้น

ลักษณะสำคัญของการเป็นวิชาชีพ (www.sammachivonline.com, 2554) ได้แก่

1. มีองค์ความรู้เฉพาะของตน ผู้ประกอบวิชาชีพต้องเข้ารับการศึกษ ฝึกอบรมให้มีความรู้ในศาสตร์เฉพาะของวิชาชีพนั้น
2. ความเป็นอิสระในการประกอบวิชาชีพ เป็นการประกอบวิชาชีพที่มีมาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นการเฉพาะสำหรับวิชาชีพนั้น ๆ โดยมีองค์ความรู้เป็นพื้นฐาน
3. มีกฎหมายรองรับการประกอบวิชาชีพ จะต้องมีการขึ้นทะเบียนเพื่อขออนุญาตประกอบวิชาชีพ
4. มีจรรยาบรรณตราขึ้นเพื่อผู้ประกอบวิชาชีพดำรงตนหรือประพฤติตนอยู่ในความถูกต้องดีงามต่อผู้รับบริการ ต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ต่อตนเองและต่อสังคม
5. มีสำนักที่จะให้บริการ เมื่อถูกเรียกร้องการบริการจะต้องเต็มใจที่จะให้บริการแก่ผู้รับบริการ องค์ประกอบความเป็นวิชาชีพ

องค์ประกอบความเป็นวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 ลักษณะดังนี้ (ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์)

1. เป็นอาชีพที่เป็นการทำงานที่มีการอุทิศตนทำไปตลอดชีวิต
2. การงานที่ทำนั้น ต้องได้รับการสั่งสอนอบรมเป็นวิชาชีพขั้นสูง ในลักษณะอบรมกันหลายปี
3. ผู้ทำงานประเภทนั้น จะต้องมิใช่ชุมชนหรือเป็นหมู่คณะ ที่มีขนบธรรมเนียม ประเพณี สำนักงานจรรยาบรรณ เกียรติยศและศักดิ์ศรี ตลอดจนมีองค์กร และกระบวนการเพื่อสอดส่องพิทักษ์รักษาขนบธรรมเนียม เกียรติศักดิ์ ศักดิ์ศรี

จรรยาบรรณวิชาชีพ

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพ ไว้ดังนี้

จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ประมวลความประพฤติ ข้อบังคับ มารยาท ที่ผู้ประกอบวิชาชีพ แต่ละอย่างกำหนดขึ้นเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง ฐานะของสมาชิก ความดีงามรวม ก่อให้เกิดความสงบสุขและความเจริญในตัวตน วิชาชีพและสังคม (ปวีณ ณ นคร, 2555)

จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ประมวลมาตรฐานความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้อง ประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติอย่างถูกต้อง เพื่อผดุงเกียรติและสถานะของ วิชาชีพนั้นก็ได้ ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับโทษโดยว่ากล่าว ตักเตือน ถูกพักงาน หรือถูก ยกเลิกในประกอบอาชีพได้ (ศราวุธ พงศ์พัฒนพานิชย์, 2556)

จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง มาตรฐานของคุณค่าแห่งความดีงามของการกระทำหนึ่ง ๆ หรือ พฤติกรรมโดยรวมของผู้ประกอบวิชาชีพใด วิชาชีพหนึ่ง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549, น.300)

จากความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพดังกล่าว สรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นอาชีพที่ กำหนดให้มีองค์กรรองรับ โดยมีการกำหนดมาตรฐานความประพฤติของผู้อยู่ในวงการวิชาชีพ เพื่อให้ สมาชิกในวิชาชีพดำเนินชีวิตตามหลักมาตรฐาน

ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ

ผู้ที่ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝน มีความรู้ความชำนาญสูงเกินกว่าคนธรรมดาสามัญ เมื่อเป็นเช่นนั้นจึงมีโอกาสที่จะใช้วิชาความรู้ของตนเพื่อหาผลประโยชน์โดยที่ประชาชนทั่วไปไม่รู้เท่า ทัน องค์กรหรือสมาคมวิชาชีพ ได้กำหนดจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ (วิริยา ชินวรรณโน, 2555)

1. เป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพยึดถือปฏิบัติอย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้วิชาชีพคงฐานะ ได้รับการยอมรับและยกย่องจากสังคม
3. เพื่อผดุงเกียรติยศและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

จรรยาบรรณวิชาชีพมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่วิชาชีพต่าง ๆ จะต้องมีการจรรยาบรรณของตนเอง จรรยาบรรณเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีหลักการ และแนวทางปฏิบัติตามที่ ถูกต้องเหมาะสมอันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความเลื่อมใส ศรัทธาและความเชื่อมั่นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

หลักการสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ

1. ความรักความศรัทธาในอาชีพ อาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพถือปฏิบัตินั้นย่อมเป็นอาชีพที่สุจริต ในการประกอบอาชีพก็ย่อมได้รับผลตอบแทนจากวิชาชีพนั้น ๆ ดังนั้นความรักความศรัทธาเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบวิชาชีพพึงมี เพื่อเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจและกำหนดกรอบของการกระทำอันจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าทางหน้าที่การงานและต่อสถาบัน

2. ความซื่อสัตย์สุจริต การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ นั้น โดยเฉพาะผู้ประกอบวิชาชีพจำเป็นต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตทั้งในด้านการทำงานในหน้าที่ เพื่อนร่วมงาน รวมถึงหัวหน้างาน เพื่อจะทำให้การทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาทั้งระหว่างการทำงาน รวมไปถึงภายหลังจากการทำงานเสร็จสิ้นไปแล้วก็ตาม

3. การให้ความเคารพต่อกฎระเบียบข้อบังคับหรือจรรยาบรรณในอาชีพ อาชีพแต่ละอาชีพนั้นย่อมมีกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติ จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นตัวกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีบุคลิกลักษณะตามแบบแผนของอาชีพ โดยต้องอาศัยผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเคารพและปฏิบัติตามจึงจะบังเกิดผล

4. ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมวิชาชีพ วิชาชีพแต่ละแขนงย่อมมีเกียรติ การยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมวิชาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่ง การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นสิ่งสำคัญ สร้างมิตรภาพทั้งการทำงานและเรื่องการค้าเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อให้การประกอบอาชีพดำเนินไปอย่างไม่เกิดข้อขัดแย้งและประสบผลสำเร็จ

5. การรวมกลุ่มเพื่อสร้างความมั่นคงในวิชาชีพ เมื่อมีวิชาชีพเกิดขึ้นการที่จะทำให้องค์กรนั้นมี ความเข้มแข็ง และเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้นในสังคม จำเป็นต้องมีการรวมกลุ่มทางสังคมเพื่อผนึกกำลัง สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ออกมาสู่สาธารณชน ทำให้เกิดการก่อตัวขององค์กรเพื่อเป็นรากฐานความมั่นคงทางวิชาชีพต่อไป

การปฏิบัติตนให้อยู่ในจรรยาบรรณวิชาชีพ

การที่บุคคลประกอบอาชีพที่จำเป็นต้องมีพร้อมทั้งประสบการณ์ความสามารถในเรื่องวิชาการแล้ว ก็ยังต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งจรรยาบรรณเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีหลักการและแนวทางปฏิบัติตามที่ถูกต้องเหมาะสมอันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความเลื่อมใสศรัทธาและความเชื่อมั่นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น การปฏิบัติตนให้อยู่ในจรรยาบรรณวิชาชีพจึงเปรียบเสมือนตัวชี้วัดมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีหลักปฏิบัติ ดังนี้

ความซื่อสัตย์ ปฏิบัติงานอย่างมีเกียรติและซื่อสัตย์ตลอดเวลาที่ได้ร่วมงานทั้งกับผู้รับบริการ และเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยกัน ซึ่งเป็นตัวสำคัญที่บ่งบอกถึงความจริงใจทั้งต่อหน้าและลับหลัง

ความเป็นกลาง ดำเนินกิจกรรมอย่างยุติธรรมและไม่ลำเอียง ซึ่งจะต้องปราศจากอคติหรือพิจารณาว่าเป็นการล่วงหน้า ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในรูปแบบการแสดงออกต่อผู้รับบริการวิชาชีพ และเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ความเป็นอิสระ การปฏิบัติงานจะต้องมีความเป็นอิสระในการที่ให้บริการทางด้านต่าง ๆ หรือบริการสาธารณะซึ่งการดำเนินการนั้นเป็นไปอย่างอิสระ แต่ผู้ประกอบวิชาชีพต้องพึงระลึกอยู่เสมอว่าผลประโยชน์ที่ได้รับเป็นไปอย่างถูกต้องกฎหมาย เป็นไปตามระเบียบแบบแผนแล้วตามข้อตกลงที่ตั้งไว้

การรักษาความลับ ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องให้ความนับถือธรรมชาติของความลับของข้อมูลของผู้รับบริการในการให้บริการทางวิชาชีพและข้อมูลควรได้รับการปกปิดแก่บุคคลที่ 3 โดยปราศจากการขออนุญาตเฉพาะเรื่อง หรือเป็นหลักเกณฑ์ทางกฎหมาย

มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทุกคนหวังว่าจะต้องมีมาตรฐานทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพตามคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน ประสพการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพจะถูกนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่โดยผู้รับบริการวิชาชีพพึงจะได้รับอย่างเท่าเทียมกัน

ความสามารถและความระมัดระวัง ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องแสดงออกในการให้บริการทางวิชาชีพด้วยความระมัดระวัง ด้วยความสามารถ และด้วยความขยันหมั่นเพียร เนื่องจากมีหน้าที่จะต้องรักษาความรู้ความชำนาญอย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมทางจริยธรรม ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมตลอดเวลาและต้องรักษาชื่อเสียงที่ดีในวิชาชีพ การให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการวิชาชีพอย่างเต็มความสามารถ

จรรยาบรรณวิชาชีพ กำหนดให้มือนักกรรองรับและมีการกำหนดมาตรฐานความประพฤติของผู้อยู่ในวงการวิชาชีพ เพื่อให้สมาชิกในวิชาชีพดำเนินชีวิตตามหลักมาตรฐาน ซึ่งในประเทศไทยมีกลุ่มงานที่ต้องการให้เกิดมาตรฐานแห่งวิชาชีพจัดตั้งสภาวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันมีสภาวิชาชีพจำนวน 15 แห่ง ดังนี้

1. แพทยสภา
2. ทันตแพทยสภา
3. สภาการพยาบาล
4. สภาเทคนิคการแพทย์
5. สภาเทคนิคการแพทย์
6. สภากายภาพบำบัด
7. สัตวแพทยสภา
8. สภาวิชาชีพบัญชี
9. สภาวิศวกร
10. สภานายความ
11. สภาสถาปนิก
12. สภามัคคุเทศก์อาชีพ
13. คຸຣຸສກາ
14. สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
15. สภาวิชาชีพกิจการแพร่ภาพและกระจายเสียง (ประเทศไทย)

วิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ได้ให้ความหมายไว้ว่า วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

สภาวิชาชีพบัญชีมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชี มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมการศึกษา การอบรม และการวิจัยเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
2. ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก จัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ระหว่างสมาชิก
3. กำหนดมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี

4. กำหนดจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
5. รับขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ ออกใบอนุญาต พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
6. รับรองปริญญาบัตรหรือประกาศนียบัตรในวิชาการบัญชีของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการรับสมัครเป็นสมาชิก
7. รับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ
8. รับรองหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการและศึกษาต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
9. ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของสมาชิกและผู้ขึ้นทะเบียนอันเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี
10. ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการวิชาการแก่ประชาชนเกี่ยวกับวิชาชีพ
11. ออกข้อบังคับสภาวิชาชีพ
12. เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
13. ให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาของวิชาชีพบัญชี
14. ดำเนินการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 19 เรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 ซึ่งข้อบังคับนี้มีความสำคัญต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นอย่างมากในการช่วยส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี โดยข้อบังคับดังกล่าว ครอบคลุมเนื้อหาแห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และมีความสอดคล้องกับหลักการพื้นฐาน (Fundamental Principle) ที่กำหนดโดย International Federation of Accountants Committee (IFAC) ประกอบด้วย

ตารางที่ 2.1 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

Fundamental Principle	ข้อกำหนดจรรยาบรรณ
Integrity Objectivity	- ความโปร่งใส - ความเป็นอิสระ - ความเที่ยงธรรม - ความซื่อสัตย์สุจริต
Professional Competence and Due Care	- ความรู้ความสามารถ - มาตรฐานในการปฏิบัติงาน
Confidentiality	- การรักษาความลับ
Professional Behavior	- ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ - ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคล หรือ นิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ และ - ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป

จากแนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมาไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีก็คือข้อกำหนดเกี่ยวกับความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ทำบัญชีที่ต้องปฏิบัติตามกรอบจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี ซึ่งถูกกำหนดและควบคุมด้วยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งกล่าวถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
3. การรักษาความลับ
4. ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ
5. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้
6. ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ซึ่งผู้วิจัย ได้นำหลักปฏิบัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามโดยการจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อจัดระดับความคิดเห็นแล้วนำคำตอบที่ได้รับจากแบบสอบถามมาแปลผล เพื่อแสดงถึงระดับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีได้มีนักวิจัยหลายท่านได้ทำการศึกษาทางด้านนี้ เช่น

การศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล (บุญยัง สหเทวสุคนธ์, 2553) พบว่า “การปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสำนักงานบัญชีมีการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณเรื่องสำนักงานบัญชีต้องไม่ปฏิบัติให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพในด้านการจัดทำบัญชีมากที่สุดเป็นอันดับแรก และหลักที่สำนักงานบัญชีมีการปฏิบัติมากที่สุดในอันดับสุดท้าย คือ ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน แม้ค่าเฉลี่ยในภาพรวมจะอยู่ในระดับสูงก็ตาม ข้อจำกัดที่ทำให้ยังไม่สามารถปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณได้ครบถ้วนทุกด้านยังมีอยู่ เช่น ลูกค้ายังมีความรู้ ความเข้าใจทางด้านบัญชีไม่เพียงพอ ความจำเป็นทางเศรษฐกิจทำให้สำนักงานบัญชีต้องแข่งขันกันเพื่อให้บริการลูกค้า การให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ให้ตระหนักถึงความสำคัญของจรรยาบรรณยังไม่มาเพียงพอ นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคือรูปแบบของสำนักงานบัญชี และตัวแปรตามคือ การปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชี พบว่าสำนักงานบัญชีที่มีรูปแบบเป็นนิติบุคคล จะมีจรรยาบรรณทางด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ และการรักษาความลับ และจรรยาบรรณทางด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือนักลงทุน หรือนิติบุคคล ที่สำนักงานบัญชีปฏิบัติหน้าที่มากกว่าสำนักงานบัญชีที่มีรูปแบบบุคคลธรรมดาและคณะบุคคล”

การศึกษาเรื่อง จรรยาบรรณของนักบัญชี ศึกษากรณีสำนักงานบัญชีในจังหวัดนครปฐม (สุภาณี อินทร์จันทร์, 2550) พบว่า “ผู้ใช้บริการเห็นว่า โดยรวมจรรยาบรรณของนักบัญชีในประเด็นต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยในระดับสูง และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เห็นว่านักบัญชีมีความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด และมีมารยาทต่อผู้ใช้บริการน้อยที่สุด สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของผู้ใช้บริการกับจรรยาบรรณของนักบัญชีในประเด็นต่าง ๆ พบว่าทัศนคติของผู้ใช้บริการมีความสัมพันธ์ทางบวก กับจรรยาบรรณของนักบัญชีทั้ง 4 ด้าน โดยทัศนคติของผู้ใช้บริการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด”

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักบัญชีต่อจรรยาบรรณทางการบัญชีที่มีต่อความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน (พินิจ วชิรรัตนวงศ์, 2553) พบว่า “นักบัญชีซึ่งได้มาจดทะเบียนกับสภาวิชาชีพแล้ว มีความเห็นเรื่องปัจจัยด้านจรรยาบรรณทางการบัญชีในภาพรวมทุกด้านอยู่ระดับมาก และความคิดเห็นเรื่องปัจจัยด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินในภาพรวมทุกด้านอยู่ระดับมาก ปัจจัยด้านจรรยาบรรณทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับปัจจัยความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินในทิศทางเดียวกัน พนักงานบัญชีสถาบันการเงินมีปัญหาในการจัดทำรายงานเพื่อเสนอต่อผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ควรจะต้องมีการวางแผนการจัดทำรายงาน เพื่อที่จะใช้เวลาที่มีอยู่อย่างจำกัดทำรายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา”

การศึกษาเรื่อง ทศนคติของผู้ประกอบวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานครต่อการประกาศใช้ข้อบังคับสภาวิชาชีพ ฉบับที่ 19 เรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 (ชนิดภา ดิสุขนงลักษณ์ สิริทิศ ชลทนก โฉมิตคณิน, 2553) พบว่า “ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไม่ปฏิบัติงานที่ตนขาดความอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพ เพราะในการปฏิบัติงานนั้นการปฏิบัติงานตามหน้าที่จะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของผู้บริหาร จึงเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติโดยเฉพาะนักบัญชีที่อยู่ภายใต้การควบคุมของนายจ้างในการดำรงตนให้เป็นไปตามอิสระแทบเป็นไปไม่ได้เลย ดังนั้นในการกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีควรพิจารณาถึงความเป็นไปได้มากกว่าในการเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2553 ของสภาวิชาชีพในสื่ออื่นนอกเหนือจากเว็บไซต์มีน้อยมาก จึงอยากให้ทางสภาวิชาชีพทำการเผยแพร่ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รวมถึงข่าวสารเกี่ยวกับสภาวิชาชีพอื่น ๆ ผ่านทางสื่ออื่น ๆ ให้มากขึ้น ในด้านเจ้าหน้าที่สภาวิชาชีพบัญชีขาดประสิทธิภาพในการตอบข้อซักถาม จากการวิจัยยังพบอีกว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีรับรู้เรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจากประสบการณ์ในห้องเรียนน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับรับรู้จากแหล่งอื่น ๆ ดังนั้น สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญในเรื่องการให้ความรู้ในเรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมากขึ้น”

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในสถานประกอบการ นิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ปวีณา สุดลาภา, 2553) พบว่า “ปัจจัยด้านจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีประกอบด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคล หรือนิติบุคคล และด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการ

ทำงาน ด้านคุณภาพ ด้านต้นทุนและด้านเวลา จรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน โดยยึดหลักความเป็นมืออาชีพ มีความชำนาญในการปฏิบัติวิชาชีพด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ ความเพียรพยายามและความระมัดระวังรอบคอบ และมั่นใจว่ามีผลงานทางวิชาชีพอยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ มาตรฐานในการปฏิบัติงานและวิชาการที่เกี่ยวข้อง จรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน นักบัญชีที่ดีควรให้ความสำคัญกับลูกค้าและผู้รับบริการ การไม่นำข้อมูลใด ๆ ที่โดยปกติองค์กรไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนไปเปิดเผย หรือใช้เพื่อประโยชน์ต่อส่วนตนหรือต่อบุคคลอื่น ๆ เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยข้อมูลตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคล หรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบการวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน การที่ผู้ทำบัญชีใส่ใจในการปฏิบัติงานในทุก ๆ ด้านจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ ข้อมูลและประโยชน์ต่าง ๆ ที่ได้จากการรายงานทางการเงินจะนำคุณค่าและแสดงถึงการให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสียทุก ๆ กลุ่ม โดยจะต้องยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย พึงรักษาผลประโยชน์พึงมีแก่กิจการและบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน การปฏิบัติงานบัญชีโดยส่วนใหญ่สิ่งที่สำคัญอีกสิ่งหนึ่งคือ ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ นักบัญชีต้องไม่ให้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานของตนเกินความเป็นจริง และไม่ควรรออ้างชื่อของผู้ทำบัญชีรายอื่นเพื่อเป็นการหาประโยชน์เข้าสูตนเอง”

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุต่อพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีตามกรอบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมของนักบัญชีในเขตภาคเหนือ (พรชนก ทองลาด, 2553) พบว่า “การจะพัฒนานักบัญชีให้มีจรรยาบรรณวิชาชีพ ควรมุ่งเน้นจิตลักษณะเดิมของนักบัญชีทั้ง 5 องค์ประกอบ โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด นอกจากรู้จักน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ประสพการณ์ทางสังคม ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคต ควบคุมตน และวิถีชีวิตแบบพุทธ โดยเฉพาะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเป็นแรงขับเคลื่อนความเพียรพยายามปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจรรยาบรรณ ดังนั้นจะต้องปลูกเร้านักบัญชีให้เป็นคนรู้จัก พิจารณาเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขดำเนินการ โดยการกระทำของตนเอง เน้นให้พบกับความสุขของตนเองจากการมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจรรยาบรรณวิชาชีพ นอกจากนี้ควรมุ่งเน้นสถานการณ์ในการทำงานทั้ง 2 องค์ประกอบ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากับนักบัญชี และการสนับสนุนจากหน่วยงาน ความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากับนักบัญชีเป็นตัวแปรที่โดดเด่นและสำคัญยิ่ง เนื่องจากมีน้ำหนัก

องค์ประกอบมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าและนักบัญชี จึงควรมีการเสริมสร้างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีทั้งหัวหน้าและนักบัญชี งานวิจัยนี้เป็นเปิดมิติใหม่ ๆ ของการศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชีไทย กล่าวคือ มีการมุ่งเน้นการวัดจิตของนักบัญชีและในการวัดจิตจะจัดที่พฤติกรรม ยิ่งกว่านั้นสาเหตุของพฤติกรรมก็ไม่ได้มาจากจิตอย่างเดียว ยังเน้นการพิจารณาสถานการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้นด้วย จึงถือเป็นการพัฒนาความเป็นวิชาชีพของสังคมไทยให้มีความก้าวหน้าในศาสตร์ทางวิชาชีพบัญชียิ่ง ๆ ขึ้นไป และนำไปสู่แผนการพัฒนานักบัญชีให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพ”

ในภาพรวมจากงานวิจัยของแต่ละท่านข้างต้นเกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชี จรรยาบรรณของนักบัญชี ต่อความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน ทักษะคิของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาถึงจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี ในการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชีเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินของกิจการ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจฐานะทางการเงินที่แท้จริงของกิจการ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชีควรเป็นผู้ที่มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี โดยจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินให้ถูกต้อง เพื่อไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (SurveyResearch) โดยทำการศึกษา 2 วิธี คือ

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม (Survey QuestionnaireMethod) โดยผู้วิจัยจะจัดเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้
  - 2.1 ข้อสมมติฐาน
  - 2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 2.5 สถิติที่ใช้ในการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อสมมติฐาน

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีโดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ขนาดของสำนักงานบัญชี และระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
  - 1.1 การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
$$H_0$$
ขนาดของสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
$$H_1$$
ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

H_1 ขนาดของสำนักงานบัญชี มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

2. ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

2.1 การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

H_0 ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

H_1 ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

2.2 การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

H_0 ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

H_1 ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

2.3 การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านการรักษาความลับ

H_0 ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านการรักษาความลับ

H_1 ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านการรักษาความลับ

2.4 การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

H_0 ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

H_1 ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

2.5 การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

H_0 ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

H_1 ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

2.6 การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

H_0 ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

H_1 ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีในประเทศไทย ในปี 2557 ที่จัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินให้บริษัทที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ที่จัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินให้บริษัทที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีจำนวน 2,200 บริษัท โดยให้ผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 2,200 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 369 ชุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 342 ชุด ซึ่งสอดคล้องกับการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ Taro Yamane

Yamane (1967) ได้เสนอสูตรการคำนวณขนาดตัวอย่าง 1 กลุ่ม โดยสมมติค่าสัดส่วนเท่ากับ 0.5 และที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้
 N = จำนวนประชากรที่ทราบค่า
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (allowable error)

กำหนดความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 5% จะใช้ค่า 0.05 แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{2,200}{1 + 2,200 (0.05)^2}$$

$$n = 338.46$$

ดังนั้น จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 338.46 หรือ 339 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างแบบสอบถามมาจากข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 โดยแบบสอบถามจะมีลักษณะคำถาม 2 ลักษณะ คือ คำถามปลายปิด และคำถามปลายเปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 5 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) มีดังนี้

- 1.1 เพศ
- 1.2 อายุ
- 1.3 ระดับคุณวุฒิสูงสุด
- 1.4 ระยะเวลาปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี
- 1.5 จำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จำนวน 35 คำถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต มีจำนวน 6 ข้อ
- 2.2 ด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีจำนวน 8 ข้อ
- 2.3 ด้านการรักษาความลับ มีจำนวน 5 ข้อ
- 2.4 ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ มีจำนวน 6 ข้อ

2.5 ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ มีจำนวน 5 ข้อ

2.6 ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ มีจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเป็นข้อเสนอแนะและความเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชี

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 โดยให้ครอบคลุมจรรยาบรรณวิชาชีพทั้ง 6 ด้าน

1.1.1 ความโปร่งใส ความอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

1.1.2 ความรู้ ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

1.1.3 การรักษาความลับ

1.1.4 ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

1.1.5 ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

1.1.6 ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำและจัดทำเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมและครบถ้วนของคำถามเพื่อขอคำแนะนำในการจัดทำแบบสอบถาม

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 10 ชุด ที่ได้ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) มาทำการทดสอบ Pre-test เพื่อทดสอบว่าคำถามมีความเหมาะสมครบถ้วนถูกต้องแล้ว หากพบว่าคำถามข้อใดยังไม่เหมาะสม หรือไม่ครบถ้วนก็จะดำเนินการแก้ไขปรับปรุงคำถามดังกล่าวก่อนจัดส่งไปให้กลุ่มตัวอย่าง

3. ระดับความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง (Reliability and Validity) ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของคำถาม โดยการวัดค่าด้วยวิธี Factor Analysis และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach) ผลการทดสอบสรุปได้ดังนี้ ตัวแปรที่มีระดับความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงที่ยอมรับได้จะต้องมีค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.40 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally (1978) ส่วนค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ที่ทดสอบจะยอมรับได้ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์มากกว่า 0.70

ตัวแปรอิสระ ในการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดให้ตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรควบคุม ซึ่งประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระที่ 1 ขนาดของสำนักงานบัญชี

1. ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)
2. ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชีตั้งแต่ 6 – 10 คน)
3. ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)

ตัวแปรอิสระที่ 2 ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี

1. ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี
2. ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี
3. ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป

ตารางที่ 3.1 ผลการทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของตัวแปร

ตัวแปรตาม	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค
1. ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต	0.659 – 0.821	0.744
2. ด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน	0.549 – 0.765	0.756
3. ด้านการรักษาความลับ	0.519 – 0.722	0.710
4. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ	0.484 – 0.756	0.780
5. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้	0.736 – 0.798	0.748
6. ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ	0.686 – 0.839	0.830

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพโดยครอบคลุมจรรยาบรรณวิชาชีพทั้ง 6 ด้าน โดยจัดเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามในช่วงเดือนสิงหาคม – เดือนตุลาคม

สถิติที่ใช้ในการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งจะนำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่เพื่อบรรยายถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การจัดระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยใช้มาตรวัดการประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert's Scale ในการวัดผลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างซึ่งจะ

เรียงลำดับความคิดเห็นตั้งแต่ ไม่เห็นด้วยมากที่สุด ไม่เห็นด้วยมาก ไม่เห็นด้วยปานกลาง ไม่เห็นด้วยน้อย ไม่เห็นด้วยน้อยที่สุด โดยให้คะแนนตามลำดับความคิดเห็นดังนี้

ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	5
ไม่เห็นด้วยมาก	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	4
ไม่เห็นด้วยปานกลาง	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วยน้อย	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยน้อยที่สุด	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	1

การคำนวณหาค่าเฉลี่ยเพื่อนำมาวิเคราะห์และสรุปผล โดยใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น (Interval)} &= \frac{\text{พิสัย (Rang)}}{\text{จำนวนชั้น (Class)}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์เฉลี่ยระดับความคิดเห็นจะเป็น ดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นไม่เห็นด้วยมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นไม่เห็นด้วยมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นไม่เห็นด้วยปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นไม่เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นไม่เห็นด้วยน้อยที่สุด

3. ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้ในการพรรณนาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
4. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้ในการพรรณนาข้อมูลเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี
5. การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)
6. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way Anova)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาการวิจัยเรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดทำและนำเสนองบการเงินที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรคือผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครที่จดทะเบียนในรูปนิติบุคคล โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐานจำนวน 342 ฉบับ ซึ่งเป็นไปตามหลักการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธี Taro Yamane

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจะใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปของตาราง การแจกแจงความถี่ (Frequency) ด้วยร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way Anova)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแสดงข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี ซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 4.1 ถึง 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงร้อยละของข้อมูลแยกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	85	24.90
หญิง	257	75.10
รวม	342	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงร้อยละ 75.10 เป็นเพศชายร้อยละ 24.90

ตารางที่ 4.2 แสดงร้อยละของข้อมูลแยกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ปี	59	17.30
30 – 39 ปี	132	38.60
40 – 49 ปี	96	28.10
50 ปี ขึ้นไป	55	16.10
รวม	342	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีจำนวนร้อยละ 17.30 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 30 – 39 ปี มีจำนวนร้อยละ 38.60 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 40 – 49 ปี มีจำนวนร้อยละ 28.10 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ 16.10

ตารางที่ 4.3 แสดงร้อยละของข้อมูลแยกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	15	4.40
ปริญญาตรี	260	76.00
ปริญญาโท	65	19.00
ปริญญาเอก	2	0.60
รวม	342	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 4.40 ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 76.00 การศึกษาระดับปริญญาโทร้อยละ 19.00 และ การศึกษาระดับปริญญาเอกร้อยละ 0.60

ตารางที่ 4.4 แสดงร้อยละของข้อมูลการปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี

ระยะเวลาปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
1 – 5 ปี	72	21.10
6 – 10 ปี	116	33.90
11 ปี ขึ้นไป	154	45.00
รวม	342	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี ตั้งแต่ 1 – 5 ปี ร้อยละ 21.10 ระยะเวลาปฏิบัติงาน 6 – 10 ปี ร้อยละ 33.90 ระยะเวลาปฏิบัติงาน 11 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 45.00

ตารางที่ 4.5 แสดงร้อยละของจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี

จำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
1 – 5 คน	163	47.70
6 – 10 คน	97	28.40
11 คน ขึ้นไป	82	24.00
รวม	342	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีซึ่งมีจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีตั้งแต่ 1 – 5 คน ร้อยละ 47.70 จำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีตั้งแต่ 6 – 10 คน ร้อยละ 28.40 จำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีตั้งแต่ 11 คน ขึ้นไป ร้อยละ 24.00

จากตารางที่ 4.1 ถึงตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.10 ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 30 – 39 ปี ร้อยละ 38.60 ระดับการศึกษาสูงสุดคือระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 76.00 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีมากกว่า 11 ปี ร้อย

ละ 45.00 ซึ่งสำนักงานบัญชีที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานส่วนใหญ่จะเป็นสำนักงานบัญชีที่มีขนาดเล็ก คือมีจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีตั้งแต่ 1 – 5 คน ร้อยละ 47.70

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

ผลการวิเคราะห์เบื้องต้นของปัจจัยที่มีต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยจำแนกพิจารณาแต่ละประเด็นของตัวแปรซึ่งมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต	Mean	Std. Deviation	ระดับ ความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย
1. ผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท	4.37	1.041	มากที่สุด
2. ผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื้อหาทางบัญชี แทนตนเอง	4.36	0.997	มากที่สุด
3. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของกิจการผู้รับบริการมาเปิดเผยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจสั่งการได้	2.94	1.434	ปานกลาง
4. ผู้ทำบัญชีต้องศึกษาและติดตามการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชีและนำมาปรับใช้ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน	4.41	0.847	มากที่สุด
5. ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งขั้นของตน	4.28	0.931	มากที่สุด
6. ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการโดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน	4.27	1.031	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.10	1.047	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท ผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชีแทนตนเอง ผู้ทำบัญชีต้องศึกษาและติดตามการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชีและนำมาปรับใช้ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งขั้นของตน ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน ไม่เห็นด้วยปานกลางในเรื่องผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของกิจการผู้รับบริการมาเปิดเผยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจสั่งการได้ สรุปผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมาก แสดงว่าผู้ทำบัญชีจะต้องปฏิบัติงานในการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินด้วยความโปร่งใส ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต นอกจากนี้ยังสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยความอิสระ เพื่อให้ผลงานของผู้ทำบัญชีเป็นที่เชื่อถือได้

ตารางที่ 4.7 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน	Mean	Std. Deviation	ระดับความคิดเห็นไม่เห็นด้วย
1. ผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ร่วมกับพนักงานคลังสินค้า	3.42	1.369	มาก
2. ผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี	4.14	1.098	มาก
3. ผู้ทำบัญชีควรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน	2.73	1.368	ปานกลาง
4. ผู้ทำบัญชีไม่ได้นำไปกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำเสนองบการเงินแล้ว	4.17	0.999	มาก

ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน	Mean	Std. Deviation	ระดับ ความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย
5. ผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้	3.85	1.182	มาก
6. ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด	3.71	1.294	มาก
7. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้	3.49	1.341	มาก
8. ผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ	2.93	1.405	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.55	1.257	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมากในเรื่อง ผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ร่วมกับพนักงานคลังสินค้า ผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี ผู้ทำบัญชีไม่ได้นำใบกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้าเนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำเสนองบการเงินแล้ว ผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยปานกลางในเรื่อง ผู้ทำบัญชีควรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน ผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ สรุปผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมาก แสดงว่าผู้ทำบัญชีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและต้อง

ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ โดยต้องปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 4.8 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ด้านการรักษาความลับ	Mean	Std. Deviation	ระดับความคิดเห็นไม่เห็นด้วย
1. ผู้ทำบัญชีสามารถเรียกค่าตอบแทนจากการให้บริการรับทำบัญชีจากลูกค้าสูงกว่าค่าตอบแทนตามปกติ	3.71	1.218	มาก
2. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้เพื่อการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง	3.99	1.140	มาก
3. ผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน	4.51	0.940	มากที่สุด
4. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ	2.62	1.429	ปานกลาง
5. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงิน โดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น	3.27	1.307	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.62	1.206	มาก

จากตารางที่ 4.8 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านการรักษาความลับ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง ผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน ไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมากในเรื่อง ผู้ทำบัญชีสามารถเรียกค่าตอบแทนจากการให้บริการรับทำบัญชีจากลูกค้าสูงกว่าค่าตอบแทนตามปกติ

ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง ไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยปานกลางในเรื่อง ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินโดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น สรุปผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมาก แสดงว่าผู้ทำบัญชีจะต้องไม่เปิดเผยความลับขององค์กรที่ผู้ทำบัญชีรับผิดชอบจัดทำบัญชีให้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้

ตารางที่ 4.9 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ	Mean	Std. Deviation	ระดับ ความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย
1. ผู้ทำบัญชีสามารถนำใบกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้	3.94	1.242	มาก
2. ผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ	4.21	0.980	มากที่สุด
3. ผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้	3.18	1.407	ปานกลาง
4. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อ-ขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้	4.18	1.031	มาก
5. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร	4.18	1.183	มาก
6. ผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้	3.39	1.310	ปานกลาง

ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ	Mean	Std. Deviation	ระดับ ความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยรวม	3.85	1.192	มาก

จากตารางที่ 4.9 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง ผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ ไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมากในเรื่อง ผู้ทำบัญชีสามารถนำใบกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้ ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อ-ขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้ ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินโดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร ไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยปานกลางในเรื่อง ผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชีในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้ ผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้ สรุปผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมาก แสดงว่าผู้ทำบัญชีจะต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติของวิชาชีพบัญชีเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้รับบริการมากที่สุด

ตารางที่ 4.10 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคล หรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้	Mean	Std. Deviation	ระดับ ความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย
1. ผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชี โดยพิจารณาจากผลประโยชน์ของการของกิจการ	3.69	1.257	มาก

ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคล หรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้	Mean	Std. Deviation	ระดับ ความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย
2. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้กับผู้ประกอบการรายใหม่	4.24	1.098	มากที่สุด
3. ผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงิน โดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้จัดทำบัญชี	4.37	1.030	มากที่สุด
4. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ	4.13	1.299	มาก
5. ผู้ทำบัญชีไม่ต้องมีความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีเพราะตนเองไม่ได้เป็นพนักงานบัญชีของบริษัทที่รับบริการ	4.37	0.828	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.16	1.102	มาก

จากตารางที่ 4.10 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้กับผู้ประกอบการรายใหม่ ผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงิน โดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้จัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชีไม่ต้องมีความรับผิดชอบต่อการจัดทำบัญชีเพราะตนเองไม่ได้เป็นพนักงานบัญชีของบริษัทที่รับบริการ ไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมากในเรื่อง ผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชี โดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ สรุปผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมาก แสดงว่าผู้ทำบัญชีจะต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบเพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กรและต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดผลเสียต่อชื่อเสียงขององค์กร

ตารางที่ 4.11 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ	Mean	Std. Deviation	ระดับความคิดเห็นไม่เห็นด้วย
1. ผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนองบการเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของผู้รับบริการ	4.01	1.135	มาก
2. ผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ	4.18	1.078	มาก
3. ผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น	4.02	1.060	มาก
4. ผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง	4.21	1.021	มากที่สุด
5. ผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้	4.42	0.977	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.17	1.054	มาก

จากตารางที่ 4.11 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง ผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง ผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้ ไม่เห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยมากในเรื่อง ผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนองบการเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของ

ผู้รับบริการ ผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการตามความต้องการของผู้รับบริการ ผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น สรุปผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วยมาก แสดงว่าผู้ทำบัญชีจะต้องไม่แย่งงานจากผู้ทำบัญชีรายอื่น ต้องประพฤติตนในทางที่ถูกที่ควร ไม่ปฏิบัติตนที่จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis)

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) เพื่อช่วยกำหนดค่าน้ำหนักของแต่ละตัวแปร เพื่อลดจำนวนตัวแปรให้มีจำนวนน้อยที่สุด (สุชาติ, 2537) ในการวิเคราะห์ปัจจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้ (สุชาติ, 2537)

1. การสร้างเมตริกความสัมพันธ์ระหว่างคู่ของทุกตัวแปร (Correlation Matrix)
2. การสกัดปัจจัย (Factor Extraction)
3. การหมุนแกนปัจจัย (Factor Rotation)
4. การหาค่าคะแนนปัจจัย (Factor Scores)

การวิเคราะห์ Correlation Matrix ในแต่ละกลุ่มปัจจัยพบว่าไม่มีปัญหาในความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรย่อย ซึ่งจะเห็นได้จากเมื่อทำการสกัดปัจจัย (Factor Extraction) โดยใช้วิธีองค์ประกอบหลัก (Principle Component Factor Extraction) จะได้ค่าปัจจัย (Factor Loading) ของตัวแปรตามทุกตัวสูงกว่า 0.40 ซึ่งค่าดังกล่าวสอดคล้องกับ Nunnally (1978) ที่กล่าวไว้ว่า ในการทดสอบค่า Factor Loading ที่เกินกว่า 0.40 ถือเป็นค่าที่มีความน่าเชื่อถือยอมรับได้ ผู้วิจัยใช้วิธีการหมุนแกนแบบ Orthogonal โดยใช้วิธี Varimax Rotation พบว่าค่า Factor loading ของทุกตัวแปรมีเพียงองค์ประกอบด้วยจึงไม่ปรากฏผลของการหมุนแกนให้วิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์แสดงอยู่ในตารางที่ 4.12 จากนั้นจึงดำเนินการสร้างค่าปัจจัย (Factor Scores) ซึ่งโปรแกรม SPSS สามารถจัดกลุ่มและลดตัวแปรตามจากจำนวน 35 ตัวแปร เหลือ 32 ตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตัวแปรอิสระ	จำนวนตัวแปร	ตัวแปรกลุ่มใหม่
ขนาดของสำนักงาน	3	3
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงาน	3	3
รวมตัวแปรอิสระ	6	6

ตัวแปรตาม	จำนวนตัวแปร	ตัวแปรกลุ่มใหม่
1. ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต	6	4
2. ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน	8	8
3. ด้านการรักษาความลับ	5	5
4. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ	6	6
5. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้	5	4
6. ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ	5	5
รวมตัวแปรตาม	35	32

ตัวแปรอิสระ ในการวิจัยผู้วิจัยได้ให้ตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรควบคุมซึ่งประกอบไปด้วย

ตัวแปรอิสระที่ 1 ขนาดสำนักงานบัญชี

1. ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)
2. ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชีตั้งแต่ 6 – 10 คน)
3. ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)

ตัวแปรอิสระที่ 2 ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี

1. ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี
2. ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี

3. ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป

ตารางที่ 4.12 ค่า Factor Loading และ % of Variance ของตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม – การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	Factor Loading	% of Variance
<p>ตัวแปรตามที่ 1 ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>1. ผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท</p> <p>2. ผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชี แทนตนเอง</p> <p>3. ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน</p> <p>4. ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน</p>	0.784 0.821 0.659 0.759	57.742
<p>ตัวแปรตามที่ 2 ความรู้ความสามารถ มาตรฐานการปฏิบัติงาน</p>		41.735
<p>1. ผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ร่วมกับพนักงานคลังสินค้า</p> <p>2. ผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี</p> <p>3. ผู้ทำบัญชีควรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน</p> <p>4. ผู้ทำบัญชีไม่ได้นำไปกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบการเงินแล้ว</p> <p>5. ผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้</p>	0.758 0.659 0.626 0.604 0.615	

ตัวแปรตาม – การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	Factor Loading	% of Variance
6. ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด	0.765	
7. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้	0.549	
8. ผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ	0.556	
<p>ตัวแปรตามที่ 3 การรักษาความลับ</p> <p>1. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันได้</p> <p>2. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้เพื่อการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง</p> <p>3. ผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน</p> <p>4. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ</p> <p>5. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงิน โดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น</p>	<p>0.703</p> <p>0.688</p> <p>0.722</p> <p>0.519</p> <p>0.686</p>	44.608
<p>ตัวแปรตามที่ 4 ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ</p> <p>1. ผู้ทำบัญชีสามารถนำใบกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้</p> <p>2. ผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ</p>	<p>0.484</p> <p>0.680</p>	45.328

ตัวแปรตาม – การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	Factor Loading	% of Variance
3. ผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้	0.631	
4. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อ-ขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้	0.756	
5. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร	0.743	
6. ผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้	0.709	
ตัวแปรตามที่ 5 ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้		59.219
1. ผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชี โดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ	0.736	
2. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้กับผู้ประกอบการรายใหม่	0.768	
3. ผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงินโดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้จัดทำบัญชี	0.798	
4. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ	0.774	
ตัวแปรตามที่ 6 ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ		57.032
1. ผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนองบการเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของผู้รับบริการ	0.686	

ตัวแปรตาม – การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	Factor Loading	% of Variance
2. ผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ	0.839	
3. ผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น	0.776	
4. ผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง	0.777	
5. ผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้	0.687	

การศึกษาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการศึกษาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และแปรความหมายของแต่ละปัจจัยจากค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของ Likert's Scale จากนั้นทำการทดสอบความแตกต่างในระดับความคิดเห็นโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way Anova) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานวิจัย

ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

สมมติฐานที่ 1

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ

H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ตารางที่ 4.13 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท

ผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig
ขนาดของสำนักงานบัญชี				1.910	0.150
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.26	1.163		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.45	0.913		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.50	0.906		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.50) รองลงมาคือกลุ่มขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย = 4.45) ผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ของบริษัท

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.150 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ตารางที่ 4.14 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชีแทนตนเอง

ผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชีแทนตนเอง	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig
ขนาดของสำนักงานบัญชี				5.321	0.005
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.18	1.133		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.54	0.804		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.51	0.850		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดกลางไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.54) รองลงมากลุ่มขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 4.51) ผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชีแทนตนเอง

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.005 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ตารางที่ 4.15 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน

ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				1.812	0.165
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.20	1.036		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.42	0.840		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.29	0.793		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดกลางไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.42) รองลงมากลุ่มขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 4.29) ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.165 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ตารางที่ 4.16 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการโดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน

ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่าย ค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการโดย ไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				1.799	0.167
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.18	1.054		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.42	0.966		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.29	0.975		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดกลางไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.42) รองลงมาคือกลุ่มขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 4.29) ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการโดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.167 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ตารางที่ 4.17 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท	1.910	0.150
2.	ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน	1.812	0.165
3.	ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการโดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน	1.799	0.167

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ตารางที่ 4.18 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชี แทนตนเอง	5.321	0.005

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

สมมติฐานที่ 2

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ

H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชี มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.19 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ร่วมกับพนักงานคลังสินค้า

ผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ร่วมกับพนักงานคลังสินค้า	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				3.692	0.026
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.21	1.309		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	3.57	1.414		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	3.66	1.390		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.66) รองลงมากลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.57) ผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ร่วมกับพนักงานคลังสินค้า

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.026 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.20 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนา ความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				1.879	0.154
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.02	1.127		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.21	1.089		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.29	1.036		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.29) รองลงมากลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.21) ผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.154 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.21 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีควรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

ผู้ทำบัญชีควรนำข้อมูลบริษัทลูกค้า มาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนด ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				7.724	0.001
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	2.43	1.186		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	3.01	1.440		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	2.99	1.503		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดกลางไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.01) รองลงมากลุ่มขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 2.99) ผู้ทำบัญชีควรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.22 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีไม่ได้นำไปกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบการเงินแล้ว

ผู้ทำบัญชีไม่ได้นำไปกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบการเงินแล้ว	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				0.700	0.497
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.10	1.052		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.25	0.913		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.21	0.991		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดกลางไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.25) รองลงมากลุ่มขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 4.21) ผู้ทำบัญชีไม่ได้นำไปกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบการเงินแล้ว

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.497 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.23 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้

ผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				1.570	0.210
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.73	1.192		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	3.97	1.122		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	3.94	1.221		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดกลางไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.97) รองลงมากลุ่มขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 3.94) ผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.210 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.24 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด

ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				3.682	0.026
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.53	1.259		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	3.77	1.287		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	3.99	1.329		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.99) รองลงมาคือกลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.77) ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.026 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.25 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนอการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้

ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนอการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				3.450	0.033
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.33	1.366		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	3.48	1.259		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	3.80	1.347		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.80) รองลงมากลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.48) ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.033 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.26 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ

ผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				6.601	0.002
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	2.64	1.260		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	3.14	1.451		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	3.23	1.526		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.23) รองลงมากลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.14) ผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.002 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.27 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี	1.879	0.154
2.	ผู้ทำบัญชีไม่ได้นำไปกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบการเงินแล้ว	0.700	0.497
3.	ผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้	1.570	0.210

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.28 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีร่วมกับพนักงานคลังสินค้า	3.692	0.026
2.	ผู้ทำบัญชีควรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน	7.724	0.001
3.	ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการโดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด	3.682	0.026

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
4.	ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้	3.450	0.033
5.	ผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ	6.601	0.002

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานที่ 3

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ

H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านการรักษาความลับ

H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชี มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.29 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันได้

ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				7.612	0.001
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.45	1.248		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.01	1.046		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	3.88	1.251		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดกลางไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.01) รองลงมาคือกลุ่มขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 3.88) ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.30 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้เพื่อการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง

ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้เพื่อการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				6.356	0.002
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.77	1.255		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.26	0.971		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.10	1.001		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดกลางไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.26) รองลงมากลุ่มขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 3.10) ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้เพื่อการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.002 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.31 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน

ผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				2.296	0.102
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.40	1.028		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.60	0.909		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.63	0.762		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.63) รองลงมากลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.60) ผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.102 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.32 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ

ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				1.443	0.238
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	2.50	1.376		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	2.80	1.469		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	2.66	1.476		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดกลางไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.80) รองลงมาคือกลุ่มขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 2.66) ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.238 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.33 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทางการเงินโดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น

ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทางการเงินโดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				3.868	0.022
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.07	1.277		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	3.51	1.268		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	3.38	1.367		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.33 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดกลางไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.51) รองลงมาคือกลุ่มขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 3.38) ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทางการเงินโดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.022 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.34 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านการรักษาความลับ

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงาน ได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน	2.296	0.102
2.	ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ	1.443	0.238

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.34 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.35 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านการรักษาความลับ

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันได้	7.612	0.001
2.	ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้เพื่อการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง	6.356	0.002
3.	ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงิน โดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น	3.868	0.022

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.35 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

สมมติฐานที่ 4

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ

H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชี มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.36 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำใบกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้

ผู้ทำบัญชีสามารถนำใบกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				0.404	0.668
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.88	1.283		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	3.98	1.241		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.02	1.165		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.36 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.02) รองลงมาคือกลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.98) ผู้ทำบัญชีไม่สามารถนำใบกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.668 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.37 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ

ผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				3.226	0.041
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.07	1.075		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.33	0.851		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.35	0.894		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.37 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.35) รองลงมากลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.33) ผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.041 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.38 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้

ผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				5.632	0.004
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.01	1.410		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	3.07	1.379		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	3.62	1.358		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.38 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.62) รองลงมากลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.07) ผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.004 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.39 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อ-ขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้

ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อ-ขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				2.381	0.094
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.07	1.106		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.22	0.949		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.37	0.949		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.39 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.37) รองลงมากลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.22) ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อ-ขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.094 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.40 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทํางบการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร

ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทํางบการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				8.160	0.000
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.92	1.252		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.32	1.151		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.51	0.959		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.40 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า กลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.51) รองลงมา กลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.32) ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทํางบการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.41 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้

ผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				6.676	0.001
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.20	1.314		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	3.34	1.314		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	3.83	1.205		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.41 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.83) รองลงมาคือกลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.34) ผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.42 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีไม่สามารถนำไปกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้	0.404	0.668
2.	ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อ-ขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้	2.381	0.094

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.42 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.43 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ	3.226	0.041
2.	ผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้	5.632	0.004
3.	ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร	8.160	0.000
4.	ผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้	6.676	0.001

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.43 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

สมมติฐานที่ 5

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ

H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชี มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ตารางที่ 4.44 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชี โดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ

ผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชี โดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				2.933	0.055
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.52	1.283		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	3.85	1.202		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	3.85	1.238		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.44 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดกลางและกลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.85) รองลงมากลุ่มขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย = 3.52) ผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชี โดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.055 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ตารางที่ 4.45 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้กับผู้ประกอบการรายใหม่

ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้กับผู้ประกอบการรายใหม่	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				1.479	0.229
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.16	1.154		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.24	1.107		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.41	0.955		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.45 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.41) รองลงมาคือกลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.24) ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้กับผู้ประกอบการรายใหม่

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.229 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ตารางที่ 4.46 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงินโดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้จัดทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงินโดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้จัดทำบัญชี	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				2.239	0.108
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.25	1.096		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.47	0.914		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.50	1.009		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.46 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.50) รองลงมากลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.47) ผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงินโดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้จัดทำบัญชี

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.108 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ตารางที่ 4.47 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ

ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig
ขนาดของสำนักงานบัญชี				2.032	0.133
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.98	1.336		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.22	1.268		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.30	1.244		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.47 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.30) รองลงมากลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.22) ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.133 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ตารางที่ 4.48 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชีโดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ	2.933	0.055
2.	ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้กับผู้ประกอบการรายใหม่	1.479	0.229
3.	ผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงินโดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้จัดทำบัญชี	2.239	0.108
4.	ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ	2.032	0.133

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.48 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

สมมติฐานที่ 6

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ

H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

H_1 :ขนาดของสำนักงานบัญชี มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.49 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนอองบการเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของผู้รับบริการ

ผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนอองบการเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของผู้รับบริการ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				2.106	0.123
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.88	1.148		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.12	1.092		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.13	1.141		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.49 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.13) รองลงมากลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.12) ผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนอองบการเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของผู้รับบริการ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.123 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.50 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ

ผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				6.208	0.002
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.98	1.181		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.29	0.968		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.45	0.905		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.50 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.45) รองลงมาคือกลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.29) ผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.002 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.51 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น

ผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				3.965	0.020
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	3.86	1.127		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.11	0.934		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.23	1.022		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.51 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.23) รองลงมาคือกลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.11) ผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.020 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.52 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง

ผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				3.369	0.036
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.07	1.150		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.31	0.928		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.39	0.797		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.52 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดใหญ่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.39) รองลงมากลุ่มขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.31) ผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.036 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.53 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้

ผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ขนาดของสำนักงานบัญชี				2.160	0.117
ขนาดเล็ก (ผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน)	163	4.31	1.113		
ขนาดกลาง (ผู้ทำบัญชี 6 – 10 คน)	97	4.54	0.842		
ขนาดใหญ่ (ผู้ทำบัญชี 11 คน ขึ้นไป)	82	4.51	0.805		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.53 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่ากลุ่มขนาดกลางไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.54) รองลงมากลุ่มขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 4.51) ผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.117 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.54 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนอขอเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของผู้รับบริการ	2.106	0.123
2.	ผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้	2.160	0.117

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.54 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_1 : ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.55 สรุปการทดสอบสมมติฐานขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนอขอเงินของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ	6.208	0.002
2.	ผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น	3.965	0.020
3.	ผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดงานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง	3.369	0.036

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.55 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_0 : ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

สมมติฐานการวิจัย

ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

สมมติฐานที่ 7

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ

H_0 : ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

H_1 : ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ตารางที่ 4.56 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท

ผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				2.070	0.128
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.22	1.064		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.30	1.144		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.49	0.938		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.56 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปีกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปีและกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปพบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.49) รองลงมาคือกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.30) ผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ของบริษัท

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.128 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ตารางที่ 4.57 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชีแทนตนเอง

ผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชีแทนตนเอง	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.783	0.458
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.35	0.858		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.28	1.026		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.43	1.034		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.57 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.43) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.35) ผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชีแทนตนเอง

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.458 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ตารางที่ 4.58 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน

ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.977	0.378
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.15	0.914		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.29	0.933		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.34	0.937		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.58 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.34) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.29) ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.378 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ตารางที่ 4.59 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการโดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน

ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่าย ค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการโดย ไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงาน บัญชี				0.047	0.954
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.25	0.931		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.27	1.082		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.29	1.003		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.59 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปีกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปีและกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปพบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.29) รองลงมากลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.27) ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการโดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.954 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปรงใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ตารางที่ 4.60 สรุปการทดสอบสมมติฐานระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท	2.070	0.128
2.	ผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชี แทนตนเอง	0.783	0.458
3.	ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน	0.977	0.378
4.	ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการโดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน	0.047	0.954

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.60 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

สมมติฐานที่ 8

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ

H_0 : ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

H_1 : ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.61 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ร่วมกับพนักงานคลังสินค้า

ผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ร่วมกับพนักงานคลังสินค้า	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงาน บัญชี				0.868	0.421
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.56	1.221		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.47	1.453		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	3.32	1.371		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.61 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปพบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.56) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.47) ผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ร่วมกับพนักงานคลังสินค้า

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.421 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.62 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนา ความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงาน บัญชี				0.322	0.725
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.11	1.001		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.21	1.092		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.10	1.150		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.62 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.21) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.11) ผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.725 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.63 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีควรรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

ผู้ทำบัญชีควรรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.028	0.972
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	2.69	1.370		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	2.73	1.410		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	2.74	1.342		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.63 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปีกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปีและกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปพบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย =2.74) รองลงมาคือกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี (ค่าเฉลี่ย =2.73) ผู้ทำบัญชีควรรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.972 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.64 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีไม่ได้ นำใบกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบการเงินแล้ว

ผู้ทำบัญชีไม่ได้ นำใบกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบการเงินแล้ว	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.837	0.434
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.11	0.943		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.10	1.008		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.25	1.018		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.64 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.25) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.11) ผู้ทำบัญชีไม่ได้ นำใบกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบการเงินแล้ว

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.434 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.65 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้

ผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.767	0.465
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.76	1.169		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.78	1.163		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	3.94	1.203		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.65 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.94) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.78) ผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.465 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.66 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด

ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.552	0.576
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.85	1.229		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.69	1.379		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	3.66	1.260		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.66 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 - 5 ปี ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.85) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.69) ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.576 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.67 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้

ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนอ งบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของ ตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงาน บัญชี				2.490	0.084
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.44	1.352		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.29	1.332		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	3.66	1.330		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.67 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.66) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.44) ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.084 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.68 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ

ผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.129	0.879
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.00	1.454		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	2.90	1.423		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	2.92	1.377		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.68 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปีกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปีและกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปพบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.00) รองลงมาคือกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 2.92) ผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.879 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.69 สรุปการทดสอบสมมติฐานระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีร่วมกับพนักงานคลังสินค้า	0.868	0.421
2.	ผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี	0.322	0.725
3.	ผู้ทำบัญชีควรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน	0.028	0.972
4.	ผู้ทำบัญชีไม่ได้นำไปกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบการเงินแล้ว	0.837	0.434
5.	ผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้	0.767	0.465
6.	ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการโดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด	0.552	0.576
7.	ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้	2.490	0.084
8.	ผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ	0.129	0.879

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.69 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานที่ 9

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ

H_0 : ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านการรักษาความลับ

H_1 : ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.70 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันได้

ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.512	0.600
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.75	1.230		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.62	1.184		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	3.77	1.241		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.70 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.77) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.75) ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.600 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.71 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง

ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				2.820	0.061
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.81	1.218		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.89	1.070		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.14	1.140		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.71 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปีกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปีและกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปพบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.14) รองลงมาคือกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 - 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.89) ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.061 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.72 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน

ผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.146	0.864
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.46	0.934		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.53	0.927		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.53	0.958		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.72 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปีกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปีและกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปพบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 6– 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.53) รองลงมากลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 - 5 ปี ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 4.46) ผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.864 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.73 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ

ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				2.764	0.064
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	2.97	1.482		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	2.54	1.404		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	2.52	1.406		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.73 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.97) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 - 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 2.54) ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.064 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.74 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทางการเงินโดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น

ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทางการเงินโดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.183	0.833
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.35	1.291		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.23	1.240		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	3.25	1.370		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.74 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.35) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.25) ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทางการเงินโดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.833 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ตารางที่ 4.75 สรุปการทดสอบสมมติฐานระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านการรักษาความลับ

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันได้	0.512	0.600
2.	ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้เพื่อการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง	2.820	0.061
3.	ผู้ทำบัญชินำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน	0.146	0.864
4.	ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ	2.764	0.064
5.	ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงิน โดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น	0.183	0.833

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.75 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

สมมติฐานที่ 10

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ

H_0 : ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

H_1 : ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.76 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำใบกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้

ผู้ทำบัญชีสามารถนำใบกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				2.168	0.116
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.79	1.244		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.84	1.265		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.10	1.214		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.76 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปีกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปีและกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปพบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.10) รองลงมาคือกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 - 10 ปี ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.84) ผู้ทำบัญชีไม่สามารถนำใบกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.116 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.77 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ

ผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.377	0.686
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.21	0.978		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.16	0.966		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.26	0.995		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.77 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.26) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 - 5 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.21) ผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.686 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.78 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีที่สามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้

ผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.027	0.973
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.19	1.370		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.19	1.364		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	3.16	1.465		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.78 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.19) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.16) ผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.973 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.79 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อ-ขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้

ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อ-ขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.834	0.435
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.07	1.012		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.16	1.027		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.25	1.045		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.79 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปีกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปีและกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปีขึ้นไปพบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปีขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.25) รองลงมาคือกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 - 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.16) ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อ-ขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.435 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.80 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทางการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร

ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทางการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงาน บัญชี				0.424	0.655
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.22	1.078		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.23	1.137		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.11	1.266		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.80 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 6– 10 ปี ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.23) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 - 5 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.22) ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทางการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.655 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.81 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้

ผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.165	0.848
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.42	1.308		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.43	1.260		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	3.34	1.355		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.81 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 6– 10 ปี ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.43) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 - 5 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.42) ผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.848 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ 4.82 สรุปการทดสอบสมมติฐานระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีไม่สามารถนำไปกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้	2.168	0.116
2.	ผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ	0.377	0.686
3.	ผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้	0.027	0.973
4.	ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อ-ขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้	0.834	0.435
5.	ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร	0.424	0.655
6.	ผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้	0.165	0.848

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.82 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

สมมติฐานที่ 11

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ

H_0 : ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

H_1 : ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ตารางที่ 4.83 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชี โดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ

ผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชี โดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.206	0.814
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.64	1.259		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.66	1.298		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	3.74	1.230		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.83 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.74) รองลงมาคือกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 - 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.66) ผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชี โดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.814 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ตารางที่ 4.84 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้กับผู้ประกอบการรายใหม่

ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้กับผู้ประกอบการรายใหม่	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				1.606	0.202
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.04	1.106		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.27	1.090		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.32	1.095		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.84 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.32) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 - 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.27) ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้กับผู้ประกอบการรายใหม่

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.202 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ตารางที่ 4.85 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงินโดยที่ตนเองมีได้เป็นผู้จัดทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงินโดยที่ตนเองมีได้เป็นผู้จัดทำบัญชี	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.487	0.615
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.32	0.885		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.33	1.109		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.44	1.035		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.85 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.44) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 - 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.33) ผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงินโดยที่ตนเองมีได้เป็นผู้จัดทำบัญชี

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.615 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ตารางที่ 4.86 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทางการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ

ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทางการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				1.753	0.175
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.90	1.344		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.10	1.308		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.25	1.264		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.86 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปีกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปีและกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปพบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.25) รองลงมาคือกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 - 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.10) ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทางการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.175 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิตบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ตารางที่ 4.87 สรุปการทดสอบสมมติฐานระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชีโดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ	0.206	0.814
2.	ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้กับผู้ประกอบการรายใหม่	1.606	0.202
3.	ผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงินโดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้จัดทำบัญชี	0.487	0.615
4.	ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ	1.753	0.175

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.87 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

สมมติฐานที่ 12

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ

H_0 : ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชี ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

H_1 : ระยะเวลาทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.88 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนอองบการเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของผู้รับบริการ

ผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการ ต้นทุนสินค้าของบริษัทในการ นำเสนอองบการเงินด้วยตนเอง ตาม ความต้องการของผู้รับบริการ	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงาน บัญชี				0.627	0.535
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.96	1.067		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.94	1.211		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.08	1.108		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.88 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.08) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 - 5 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.96) ผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนอองบการเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของผู้รับบริการ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.535 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.89 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ

ผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				1.079	0.341
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.11	1.001		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.09	1.150		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.27	1.056		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.89 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.27) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 - 5 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.11) ผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.341 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.90 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น

ผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				1.210	0.299
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	3.97	1.113		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	3.92	1.023		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.12	1.060		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.90 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.12) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 - 5 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.97) ผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.299 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.91 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง

ผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				1.105	0.332
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.07	1.039		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.21	1.026		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.29	1.008		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.91 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปีกลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปีและกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไปพบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.29) รองลงมากลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 - 10 ปี (ค่าเฉลี่ย = 4.21) ผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.332 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.92 แสดงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้

ผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้	จำนวนตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี				0.268	0.765
ระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี	72	4.47	0.804		
ระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี	116	4.37	0.919		
ระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	154	4.44	1.909		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.92 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 – 5 ปี กลุ่มระยะเวลาทำงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ากลุ่มระยะเวลาทำงาน 1 - 5 ปี ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.47) รองลงมา กลุ่มระยะเวลาทำงาน 11 ปี ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 4.44) ผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้

เมื่อพิจารณาค่า Sig = 0.765 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ตารางที่ 4.93 สรุปการทดสอบสมมติฐานระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ลำดับ	ปัจจัย	ค่า F	ค่า Sig 0.05*
1.	ผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนอเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของผู้รับบริการ	0.627	0.535
2.	ผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนอเงินของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ	1.079	0.341
3.	ผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น	1.210	0.299
4.	ผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดงานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง	1.105	0.332
5.	ผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้	0.268	0.765

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.93 เมื่อพิจารณาค่า Sig แสดงว่ายอมรับ H_1 : ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ข้อสรุปที่ได้จากการแสดงความคิดเห็น

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีของผู้ทำบัญชีตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี โดยผู้วิจัยได้สรุปประเด็นความคิดเห็นไว้ดังนี้

ตารางที่ 4.94 แสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
1. ผู้ทำบัญชีต้องทำงานตรงไปตรงมา มีความซื่อสัตย์สุจริตเที่ยงตรง ซื่อตรงต่อวิชาชีพ รับงานบัญชีโดยความมีอิสระ	15	34.89
2. ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานบัญชี บันทึกบัญชีด้วยความระมัดระวัง ตามเอกสารหลักฐานทางบัญชีของกิจการ	13	30.23
3. ผู้ทำบัญชีไม่ควรแย่งงานจากผู้ทำบัญชีอื่น โดยการกำหนดค่าตอบแทนในอัตราที่ต่ำกว่าความเป็นจริง	5	11.63
4. ผู้ทำบัญชีต้องไม่สร้างความเสียหายให้แก่ผู้มาใช้บริการ ต้องไม่ทิ้งงานของลูกค้า	6	13.95
5. ผู้ทำบัญชีต้องรักษาความลับของลูกค้า ไม่เปิดเผยให้บุคคลภายนอกทราบ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้แก่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง	4	9.30
รวม	43	100

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี (2) หาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสำนักงานบัญชีกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี (3) หาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี โดยกำหนดสมมติฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

1. ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
2. ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

สำหรับประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครที่จดทะเบียนในรูปแบบนิติบุคคล จำนวน 2,200 สำนักงาน ซึ่งสามารถเก็บข้อมูลได้จำนวน 342 สำนักงาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสำรวจพบว่ามีตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 342 สำนักงาน โดยผู้กรอกแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีระยะเวลาปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป

สมมติฐาน ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากที่สุดกับการนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท การปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน และการบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน

ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องสำนักงานบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนืองทางบัญชีแทนผู้ทำบัญชีได้

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 1 จำนวน 4 ปัจจัย มีจำนวน 3 ปัจจัย ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ส่วนอีก 1 ปัจจัย ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากที่สุดกับการที่ผู้ทำบัญชีไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนืองในฐานะผู้ทำบัญชี ไม่ได้นำไปกำกับภาษีมาบันทึกรายการ เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบแล้ว และลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่าผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากในเรื่อง สำนักงานบัญชีไม่ได้ให้ผู้ทำบัญชีเข้าร่วมสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือสิ้นปี ไม่ได้ให้ผู้ทำบัญชีไปตรวจนับเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ และให้ผู้ทำบัญชีจัดทำและนำเสนองบให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัท ไม่เห็นด้วยปานกลางในเรื่อง ให้ผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทลูกค้า

มาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนด และผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวัน เวลา ในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 2 จำนวน 8 ปีจจัย มีจำนวน 3 ปีจจัย ที่ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน ส่วนอีก 5 ปีจจัย ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานการปฏิบัติงาน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3

ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากที่สุดกับการนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงาน ไม่เห็นด้วยปานกลางในเรื่องการนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องแต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ

ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากในเรื่องที่สำนักงานบัญชีให้ผู้ทำบัญชีนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกัน และนำข้อมูลของลูกค้ามาใช้เพื่อการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกัน ไม่เห็นด้วยปานกลางในเรื่องที่ให้ผู้ทำบัญชีจัดทำงบการเงิน โดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของอนุญาต

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 3 จำนวน 5 ปีจจัย มีจำนวน 2 ปีจจัย ที่ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ ส่วนอีก 3 ปีจจัย ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4

ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากกับการนำใบกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึก

บัญชี การจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อขายทั่วไป โดยตนเอง
ไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจ

ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความ
รับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องที่สำนักงานบัญชีให้
ผู้ทำบัญชีตกลงรับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีโดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ ไม่เห็นด้วยกับการจัดทำงบ
การเงินโดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของของหนังสือยื่นยื่นยอดจากธนาคาร ไม่เห็นด้วยปานกลางในเรื่องการ
ให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร ด้านวางระบบบัญชีในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้น
และให้บุคคลอื่นบันทึกรายการค้าโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแทนตนเอง

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 4 จำนวน 6 ปัจจัย มีจำนวน 2 ปัจจัยที่ขนาดของสำนักงานบัญชีมี
ผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ส่วนอีก 4 ปัจจัย
ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อ
ผู้รับบริการ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5

ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบ
ต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชี
ไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง การนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้ผู้ประกอบการ
รายใหม่ และการลงนามในงบการเงินที่ตนเองมิได้เป็นผู้จัดทำบัญชี ไม่เห็นด้วยมากในเรื่องการกำหนด
ค่าตอบแทนจากการให้บริการโดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ และการจัดทำงบการเงิน 2
ชุด ชุดแรกนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 5 จำนวน 4 ปัจจัย พบว่าทั้ง 4 ปัจจัย ขนาดของสำนักงานบัญชีมี
ผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือ
นิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5 ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชี
ปฏิบัติหน้าที่ให้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6

ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องการรับงานมาทำส่วนตัว โดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชี ไม่เห็นด้วยมากในเรื่องการทำประมาณการต้นทุนตามความต้องการของผู้รับบริการ

ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง การสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหาวิชาชีพมาให้ตนเอง ไม่เห็นด้วยมากในเรื่อง ให้ผู้ทำบัญชีจัดทำและนำเสนองบการเงินตามความต้องการของผู้รับบริการและการกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 6 จำนวน 5 ปัจจัย มีจำนวน 2 ปัจจัย ที่ขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ส่วนอีก 3 ปัจจัย ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6 ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

สมมติฐาน ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 7

ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากที่สุดกับการนำสินทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท ให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชีแทนตนเอง การปฏิเสธการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน และบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการ โดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 7 จำนวน 4 ปัจจัย พบว่าทั้ง 4 ปัจจัย ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 8

ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากกับการไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี การไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี การไม่ได้นำใบกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมการนำส่งงบการเงินแล้ว การลงบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า การไม่ไปตรวจนับเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการ และการจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัท ไม่เห็นด้วยปานกลางในเรื่องการนำข้อมูลของลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน และการแจ้งลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 8 จำนวน 8 ปัจจัย พบว่าทั้ง 8 ปัจจัย ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานการปฏิบัติงาน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 9

ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง การนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงาน ไม่เห็นด้วยมากในเรื่องการนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกัน และการนำข้อมูลของลูกค้ามาเพื่อใช้ดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกัน ไม่เห็นด้วยปานกลางในเรื่องการนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาต และการนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องแต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 9 จำนวน 5 ปัจจัย พบว่าทั้ง 5 ปัจจัย ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการรักษาความลับ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 10

ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง การตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้าแต่ไม่จัดทำบัญชีให้ ไม่เห็นด้วยมากในเรื่องการนำไปกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่าย การจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจในลักษณะพิเศษโดยที่ตนเองไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจ และการจัดทำงบการเงิน โดยที่เจ้าของกิจการไม่ได้ขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร ไม่เห็นด้วยปานกลางในเรื่องการให้คำปรึกษาด้านการบริหาร ด้านภาษีอากร ด้านวางระบบให้กับบริษัทที่ผู้ทำบัญชีถือหุ้น และการให้บุคคลอื่นบันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเอง

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 10 จำนวน 6 ปัจจัย พบว่าทั้ง 6 ปัจจัย ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 11

ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง การนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้ผู้ประกอบการรายใหม่ และการลงนามในงบการเงิน โดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้ทำบัญชี ไม่เห็นด้วยมากในเรื่องการกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชีโดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ และการจัดทำงบการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 11 จำนวน 4 ปัจจัย พบว่าทั้ง 4 ปัจจัย ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 12

ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีไม่เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องการสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพมาให้ตนเอง และการรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชี ไม่เห็นด้วยมากในเรื่องการประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนองบการเงินตามความต้องการของผู้รับบริการ การแจ้งต่อผู้รับบริการว่า

สามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินตามความต้องการของผู้รับบริการ และการกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชีในราคาต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 12 จำนวน 5 ปัจจัย พบว่าทั้ง 5 ปัจจัย ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ตารางที่ 5.1 สรุปขนาดของสำนักงานบัญชีและระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชีมีผลและไม่มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	ขนาดของสำนักงานบัญชี	ระยะเวลาการทำงานในสำนักงานบัญชี
1. ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต	มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
2. ด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานการปฏิบัติงาน	ไม่มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
3. ด้านการรักษาความลับ	ไม่มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
4. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ	ไม่มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	ขนาดของ สำนักงานบัญชี	ระยะเวลาการ ทำงานใน สำนักงานบัญชี
5. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้	มีผลต่อการปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชี	มีผลต่อการปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชี
6. ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ	ไม่มีผลต่อการ ปฏิบัติตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชี	มีผลต่อการปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชี

ผลการวิจัยนี้ แสดงว่าขนาดของสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ และด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีขนาดเล็ก คือ มีพนักงานปฏิบัติงานในสำนักงานน้อยกว่า 5 คน

ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ มาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ และด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคตและประโยชน์ของงานวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความเห็นว่า

- 1.1 รูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในปัจจุบันทำให้ความน่าเชื่อถือและศักดิ์ศรีของวิชาชีพตกต่ำลงอย่างมาก เนื่องจากไม่ค่อยมีข้อบังคับหรือมีกระบวนการในการตรวจสอบคุณภาพของผู้ทำบัญชีและสำนักงานบัญชี
- 1.2 การจัดทำบัญชีส่วนใหญ่ปฏิบัติตามหลักการของกรมสรรพากรมากกว่ามาตรฐานการบัญชี
- 1.3 ธุรกิจของสำนักงานบัญชีมีการแข่งขันค่อนข้างสูง ทำให้ผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานบัญชีไม่สามารถปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีได้ในทุกด้าน
- 1.4 ผู้ทำบัญชีอยู่ในสถานะลูกจ้างของสำนักงานบัญชี จึงไม่สามารถปฏิเสธสิ่งที่นายจ้างให้ปฏิบัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ถึงแม้ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ
- 1.5 ปัญหาที่ทำให้ผู้ทำบัญชีมีจรรยาบรรณในวิชาชีพน้อยลงก็คือ การปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด จึงมีผลทำให้ต้องละเว้นการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบางข้อ
- 1.6 ควรปรับปรุงให้เข้มงวดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี โดยเฉพาะสำนักงานบัญชีขนาดเล็ก ควรจัดอบรมผู้ทำบัญชีในเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างน้อยปีละ 6 ชั่วโมง
- 1.7 มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเพื่อปลูกฝังจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดีในการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรออกมาตรการในการควบคุมดูแลผู้ทำบัญชีให้มีคุณภาพมากกว่านี้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

- 2.1 ศึกษาปัจจัยที่ทำให้ผู้ทำบัญชีไม่ปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยศึกษาจากการสนับสนุนและแรงกดดันจากสำนักงานบัญชี ผู้รับบริการที่มีต่อผู้ทำบัญชี การศึกษาวิจัยในอนาคตควรจะต้องศึกษาหาข้อมูลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลทำให้ผู้ทำบัญชีไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของงบการเงินที่จัดทำโดยผู้ทำบัญชีโดยผู้ทำบัญชีที่ไม่ปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 2.2 ศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตปริมณฑล หรือจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทย แล้ว

นำมาเปรียบเทียบกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อหาความแตกต่างและศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกัน

3. ประโยชน์ของงานวิจัย

- 3.1 สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีให้มีจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.2 สามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีให้แก่ นักศึกษา โดยมุ่งเน้นคุณธรรม จริยธรรมนำหน้าวิชาการ ปลูกฝังให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี

กรม
บรรณานุกรม
ร
ค

บรรณานุกรม

- โคมทอง ถานอาคณา. (2548) ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพและประสิทธิภาพการทำงาน
ของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชลลดา ชาติสุทธิ. (2546) หลักจริยธรรม กับการจัดทำบัญชีของสำนักงานรับทำบัญชีในอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ญาณิน วัฒนาศ. (2551) ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพและประสิทธิภาพการทำงานของ
นักบัญชีในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- บุญยัง สหเทวสุคนธ์. (2553) การปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชีในเขต
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก.
- ปวีณา สูดลาภา. (2553) ปัจจัยด้านจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการ
ทำงานของผู้ทำบัญชีในสถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรม ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุวรรณภูมิ.
- พรชนก ทองลาด. (2553) ปัจจัยเชิงสาเหตุต่อพฤติกรรมกาปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
ตามกรอบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมของนักบัญชีในเขตภาคเหนือ. คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- พินิจ วชิรรัตนวงศ์. (2553) ความคิดเห็นของนักบัญชีต่อจรรยาบรรณทางการบัญชีที่มีต่อความเชื่อถือ
ได้ของรายงานทางการเงิน. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สุภาณี อินทร์จันทร์. (2551) จรรยาบรรณของนักบัญชี ศึกษากรณีสำนักงานบัญชีในจังหวัดนครปฐม.
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ข้อบังคับสภาวิชาชีพ (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553
- พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543
- พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

Aaker, David A., Kumar, V and Say, George, S., (2001). **Marketing Research**. New Your : John Wiley and Son.

Lee, Chang F. John C. Lee and Alice C. Lee. (2000). **Statistics for business and Financial Economics**. 2rd ed. Singapore : World scientific.

Nunnally, Jum C., (1978) **Psychometric Theory**. MaGrawhill, New York.

จรรยาบรรณหมายถึง. เข้าถึงได้จาก www.facebook.com/Sarawut PongPattana Panich (วันที่ค้นข้อมูล : 23 มิถุนายน 2557)

จรรยาบรรณวิชาชีพ. เข้าถึงได้จาก www.aekapan.blog.spot.com (วันที่ค้นข้อมูล : 23 มิถุนายน 2557)

จริยธรรมในวิชาชีพ. เข้าถึงได้จาก www.haicadet.org/Ethics/ProfessionEthics.html (วันที่ค้นข้อมูล : 25 มิถุนายน 2557)

ความหมายของวิชาชีพ. เข้าถึงได้จาก www.sammachivonline.com (วันที่ค้นข้อมูล : 26 มิถุนายน 2557)

ความหมายของ จรรยาบรรณ คืออะไรค่ะ. เข้าถึงได้จาก <http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=3538f2076723140d> (วันที่ค้นข้อมูล : 25 มิถุนายน 2557)

จรรยาบรรณวิชาชีพ. เข้าถึงได้จาก <http://www.ipesp.ac.th/learning/panomprai/html/n7-4.html> (วันที่ค้นข้อมูล : 23 มิถุนายน 2557)

ความหมายของวิชาชีพ. เข้าถึงได้จาก <http://sammachivonline.com/index.php/occupation-article/item/29-> (วันที่ค้นข้อมูล : 26 มิถุนายน 2557)

จริยธรรมในวิชาชีพ. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaicadet.org/Ethics/ProfessionEthics.html> (วันที่ค้นข้อมูล : 23 มิถุนายน 2557)

จรรยาบรรณวิชาชีพ. เข้าถึงได้จาก <http://aekapan.blogspot.com/2012/08/blog-post.html> (วันที่ค้นข้อมูล : 25 มิถุนายน 2557)

จรรยาบรรณของนักบัญชี. เข้าถึงได้จาก <http://www.dusithost.dusit.ac.th> (วันที่ค้นข้อมูล : 25 กุมภาพันธ์ 2557)

กรม
พาณิชย์
และ
การต่างประเทศ

ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(ฉบับที่ ๑๕)

เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี ให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๑๑) มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สภาวิชาชีพบัญชีจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ ๑๕) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามเดือนนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กฎกระทรวงกำหนดให้เป็นวิชาชีพบัญชี รวมทั้งผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี และให้หมายรวมถึงหัวหน้าคณะบุคคลหรือหัวหน้าสำนักงานหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล ตามมาตรา ๑๑ ด้วย

“ผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี” หมายความว่า ผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนเพื่อเป็นผู้ทำบัญชีตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๔๔ หรือที่จะมีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๕

“ผู้รับบริการ” หมายความว่า ผู้รับบริการ ตามมาตรา ๔๗ (๓) ได้แก่

(๑) ผู้ว่าจ้างผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และ/หรือ

(๒) ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และบุคคลอื่นที่ใช้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้วยความสุจริตและจำเป็น

“ผู้ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้” หมายความว่า ผู้ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ อันได้แก่ ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล ตามมาตรา ๔๖ (๔)

“ความโปร่งใส” หมายความว่า ภาพลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎ ระเบียบ ต่าง ๆ และมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ และไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งสามารถติดตามตรวจสอบได้

“ความเป็นอิสระ” หมายความว่า การปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอิทธิพลของบุคคลอื่นที่ทำให้เกิดความสงสัยในความเป็นกลางหรือความเที่ยงธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความเป็นอิสระนี้จะต้องเป็นที่ประจักษ์ เพื่อให้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นที่เชื่อถือได้

“ความเที่ยงธรรม” หมายความว่า การใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยปราศจากความลำเอียง อคติ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และอิทธิพลของบุคคลอื่น

“กรอบวิชาชีพบัญชี” หมายความว่า หลักการ มาตรฐาน และแนวปฏิบัติของวิชาชีพบัญชี

“ความซื่อสัตย์สุจริต” หมายความว่า การประพฤติอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติงานบนหลักฐานที่เป็นจริงและเชื่อถือได้ ไม่อ้างหรือยินยอมให้บุคคลอื่นอ้างว่าได้ปฏิบัติงานถ้าไม่ได้ปฏิบัติงานจริง

“ความรู้ความสามารถ” หมายความว่า การใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติวิชาชีพบัญชีด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ ความเพียรพยายาม และความระมัดระวังรอบคอบเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมั่นใจได้ว่ามีผลงานทางวิชาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน และวิชาการที่เกี่ยวข้อง

“การรักษาความลับ” หมายความว่า การไม่นำข้อมูลใด ๆ ที่โดยปกติต้องกักขังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนไปเปิดเผย หรือเพื่อใช้ประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

“ความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี” หมายความว่า

(๑) การกระทำการใด ๆ ที่เป็นเหตุให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องได้รับโทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณ ตามมาตรา ๔๕ โดยมีลักษณะการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) ลงลายมือชื่อแสดงความเห็นในการสอบบัญชีโดยมิได้ปฏิบัติงานตรวจสอบใด ๆ หรือควบคุมการสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชี

(ข) มีพฤติกรรมรับจ้างลงลายมือชื่อ หรือยอมให้ใช้ชื่อ ทั้งที่ไม่ได้มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีหรือมาตรฐานการบัญชี

(ค) แสดงความเห็นต่องบการเงินที่นำส่งหน่วยราชการหลายแห่ง โดยงบการเงินแต่ละชุด แสดงข้อมูลต่างกัน โดยไม่มีเหตุผลสมควร

(ง) แจ้งข้อความหรือจัดทำรวมถึงการใช้พยานหลักฐานอันเป็นเท็จ หรือรู้ว่าเป็นพยานหลักฐานอันเป็นเท็จไม่ว่าจะจัดทำโดยบุคคลใดก็ตามในการประกอบวิชาชีพบัญชี

(จ) แนะนำให้ผู้รับบริการเสียภาษีอากรไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยทุจริตหรือมีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีอากร

(ฉ) มีพฤติกรรมอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี กำหนดว่าเป็นพฤติกรรมอันน่าว่าซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

(๒) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตในการประกอบวิชาชีพบัญชี จากหน่วยงานราชการหรือสถาบันวิชาชีพอื่นที่ควบคุมและหรือกำกับดูแล เนื่องจากการประพฤติผิดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสาระสำคัญ

ข้อ ๔ ภายใต้บังคับในหมวด ๒ ถึงหมวด ๓ ของข้อบังคับนี้ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติ หรืองดเว้นการปฏิบัติใด ๆ ให้หมายความรวมถึง การกระทำของบุคคลอื่น ผู้ซึ่ง

(๑) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีรับรู้ หรือ

(๒) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชียินยอมให้อ้างชื่อ

ในการปฏิบัติ หรืองดเว้นการปฏิบัติใด ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับฉบับนี้ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือบุคคลอื่น โดยมีขอบด้วย

ข้อ ๕ ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชี เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗

เพื่อให้กระบวนการบังคับใช้จรรยาบรรณดำเนินโดยสะดวกรวดเร็วและเป็นธรรม นายกสภาวิชาชีพบัญชี โดยการอนุมัติของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี มีอำนาจออกข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับการดังกล่าว

ข้อกำหนดนั้น ต้องอยู่ภายในกรอบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงใช้บังคับได้

ข้อ ๗ ในกรณีที่มีปัญหาการตีความเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นผู้วินิจฉัย และถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นที่สุด

หมวด ๒

ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ข้อ ๘ ความโปร่งใส

ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส

ข้อ ๙ ความเป็นอิสระ

(๑) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ดุลพินิจและปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี

(๒) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ปฏิบัติงานที่ตนขาดความเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี

ข้อ ๑๐ ความเที่ยงธรรม

(๑) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และต้องไม่มีส่วนได้เสียในงานที่ตนประกอบวิชาชีพ นอกจากค่าตอบแทนที่ได้รับจากการประกอบวิชาชีพนั้น

(๒) ผู้ประกอบวิชาชีพต้องใช้ดุลพินิจบนหลักฐานที่เชื่อถือได้โดยปราศจากความมีอคติและความลำเอียง

(๓) ผู้ประกอบวิชาชีพต้องใช้ดุลพินิจอย่างเที่ยงธรรมโดยหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่อาจทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่สามารถปฏิบัติงานได้โดยโปร่งใส อิสระ และซื่อสัตย์สุจริต

ข้อ ๑๑ ความซื่อสัตย์สุจริต

(๑) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงาน อย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง

(๒) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานตรงตามหลักฐานที่เป็นจริง

(๓) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องไม่อ้างหรือยินยอมให้บุคคลอื่นอ้างว่าได้ปฏิบัติงาน โดยที่ไม่ได้มีการปฏิบัติงานจริง

หมวด ๓

ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ข้อ ๑๒ ความรู้ ความสามารถ

(๑) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ วิธีปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพด้วยความมีสติ เอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถและระมัดระวังรอบคอบ

(๒) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประกอบวิชาชีพ โดยมีความสามารถเพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จได้

(๓) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประกอบวิชาชีพ ด้วยความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียร

(๔) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ข้อ ๑๓ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

(๑) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประกอบวิชาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

(๒) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และด้วยความชำนาญตามมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๔

การรักษาความลับ

ข้อ ๑๔ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กร ที่ตนได้มาจากการปฏิบัติงานวิชาชีพ และความสัมพันธ์ในทางธุรกิจ รวมทั้งความลับขององค์กรที่ตนสังกัด ไปเปิดเผยต่อบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากองค์กร เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ข้อ ๑๕ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรที่ตนได้มาจากการปฏิบัติงานวิชาชีพ และความสัมพันธ์ในทางธุรกิจ รวมทั้งความลับขององค์กรที่ตนสังกัด ไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนหรือบุคคลอื่น โดยมีขอบ

หมวด ๕
ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ข้อ ๑๖ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความรับผิดชอบตามกรอบวิชาชีพบัญชีต่อผู้รับบริการ

ข้อ ๑๗ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานตามกรอบวิชาชีพบัญชี เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและมีประโยชน์ต่อผู้รับบริการ

หมวด ๖
ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล
ที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้

ข้อ ๑๘ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจขององค์กรที่ตนสังกัด

ข้อ ๑๙ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตน ทুমเท ดูแลทรัพย์สินขององค์กรที่ตนสังกัด

ข้อ ๒๐ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้เวลา และทรัพย์สินขององค์กรที่ตนสังกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สามทั้งทางตรงและทางอ้อม

ข้อ ๒๑ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องเปิดเผยความสัมพันธ์กับองค์กร สถาบัน ธุรกิจภายนอก หรือความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ข้อ ๒๒ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และการดำเนินการขององค์กรที่ตนสังกัด

ข้อ ๒๓ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบ มีเหตุผลในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรที่ตนสังกัด รวมถึงนายจ้าง (ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน เจ้าของ) ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

หมวด ๗
ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป

ข้อ ๒๔ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่แย่งงานวิชาชีพบัญชีจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกันรายอื่น

ข้อ ๒๕ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไม่ปฏิบัติงานทางวิชาชีพบัญชีเกินกว่าที่รับมอบหมายจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีรายอื่น

ข้อ ๒๖ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานของตนเกินความเป็นจริง ไม่โอ้อวด หรือเปรียบเทียบตนหรือองค์กรที่ตนสังกัดอยู่กับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกันรายอื่น หรือองค์กรที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกันรายอื่นสังกัดอยู่

ข้อ ๒๗ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใด ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตน

ข้อ ๒๘ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์จากบุคคลใดเมื่อบุคคลนั้นได้รับงานจากการแนะนำหรือการจัดหางานของตนในฐานะที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขององค์กรนั้น

ข้อ ๒๙ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนในการให้บริการวิชาชีพบัญชีโดยมิได้คำนึงถึงลักษณะ ความเสี่ยง ความซับซ้อนและปริมาณของงานที่ตนให้บริการหรือมีส่วนร่วมในการให้บริการวิชาชีพบัญชี

ข้อ ๓๐ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร สำนึกในหน้าที่และไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓

ศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษรี ณรงค์เดช

นายกสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงิน ที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีให้มีจรรยาบรรณวิชาชีพต่อการจัดทำและนำเสนองบการเงิน นอกจากนี้ยังใช้เป็นแนวทางในการนำไปประกอบการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่นักศึกษา

2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชี

3. ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องเป็นผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

4. ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อ ตามความเป็นจริง เพื่อนำคำตอบของท่านไปใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาต่อไป

5. ข้อมูลคำตอบที่ได้รับจากท่าน ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับที่สุด ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ทางสถิติโดยภาพรวมเท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

อาจารย์ประดินันท์ ประดับศิลป์

อาจารย์ลักษณ์ เกตุเตียน

คณะกรรมการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่านตามที่เป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 30 ปี

30 – 39 ปี

40 – 49 ปี

50 ปี ขึ้นไป

3. ระดับคุณวุฒิสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. ระยะเวลาปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี

1 – 5 ปี

6 – 10 ปี

11 ปี ขึ้นไป

5. จำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี

1 – 5 คน

6 – 10 คน

11 คน ขึ้นไป

ตอนที่ 2 จากสถานการณ์ต่อไปนี้ท่านมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในระดับใด

สถานการณ์	ระดับความคิดเห็นไม่เห็นด้วย				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ผู้ทำบัญชีไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์นับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีร่วมกับพนักงานคลังสินค้า					
2. ผู้ทำบัญชีกิจการไม่ได้อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในฐานะผู้ทำบัญชี					
3. ผู้ทำบัญชีควรนำข้อมูลบริษัทลูกค้ามาจัดประเภทรายการเป็นหมวดหมู่ตามรูปแบบที่สำนักงานบัญชีกำหนดในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน					
4. ผู้ทำบัญชีไม่ได้นำไปกำกับภาษีมาบันทึกรายการค้า เนื่องจากได้ทำการปิดบัญชีและเตรียมนำส่งงบการเงินแล้ว					
5. ผู้ทำบัญชีสามารถนำไปกำกับภาษีที่ไม่ถูกต้องมาบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายได้					
6. ผู้ทำบัญชีนำสินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกิจการมาบันทึกเป็นสินทรัพย์ของบริษัท					
7. ผู้ทำบัญชีกำหนดค่าตอบแทนจากการให้บริการในการทำบัญชีโดยพิจารณาจากผลประกอบการของกิจการ					
8. ผู้ทำบัญชีสามารถประมาณการต้นทุนสินค้าของบริษัทในการนำเสนองบการเงินด้วยตนเอง ตามความต้องการของผู้รับบริการ					
9. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของลูกค้าเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสินค้าไปให้กับผู้ประกอบการรายใหม่					
10. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยให้กับบริษัทอื่นที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันได้					
11. ผู้ทำบัญชีอาจให้บุคคลอื่นเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชี แทนตนเอง					

สถานการณ์	ระดับความคิดเห็นไม่เห็นด้วย				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12. ผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งต่อผู้รับบริการว่าสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการ ตามความต้องการของผู้รับบริการ					
13. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของกิจการผู้รับบริการมาเปิดเผยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจสั่งการได้					
14. ผู้ทำบัญชีสามารถกำหนดค่าตอบแทนในการให้บริการรับทำบัญชี ในราคาที่ต่ำกว่าสำนักงานบัญชีอื่น					
15. ผู้ทำบัญชีสามารถลงนามในงบการเงินโดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้จัดทำบัญชี					
16. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินจำนวน 2 ชุด ชุดแรกสำหรับนำส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุดที่สองสำหรับเจ้าของกิจการ					
17. ผู้ทำบัญชีไม่ต้องศึกษาและติดตามการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชีและไม่ต้องนำมาปรับใช้ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน					
18. ผู้ทำบัญชีไม่ต้องมีความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีเพราะตนเองไม่ได้เป็นพนักงานบัญชีของบริษัทที่รับบริการ					
19. ผู้ทำบัญชีสามารถลงรายการบัญชีเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้					
20. ผู้ทำบัญชีสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนกับบุคคลที่แนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนเอง					
21. ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิเสธการรับให้บริการรับทำบัญชีของบริษัทลูกค้าที่เคยใช้บริการคู่แข่งของตน					
22. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทลูกค้ามาใช้เพื่อการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจลักษณะเดียวกันของตนเอง					
23. ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีการจ่ายค่าใช้จ่ายของบริษัทที่รับบริการโดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน					
24. ผู้ทำบัญชึ้นำข้อมูลของบริษัทที่รับทำบัญชีไปเปิดเผยกับผู้ทำบัญชีที่อยู่ต่างสำนักงานได้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการทำงาน					

สถานการณ์	ระดับความคิดเห็นไม่เห็นด้วย				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
25. ผู้ทำบัญชีตกลงทำสัญญารับงานจากลูกค้า แต่ไม่จัดทำบัญชีให้โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ					
26. ผู้ทำบัญชีบันทึกบัญชีเงินสดคงเหลือในมือของบริษัทที่รับบริการโดยไม่จำเป็นต้องไปตรวจนับเงินสด					
27. ผู้ทำบัญชีสามารถให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน ด้านภาษีอากร และด้านการวางระบบบัญชี ในบริษัทที่ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ถือหุ้นได้					
28. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับบริษัทที่คู่สมรสของตนเองเป็นเจ้าของบริษัทได้					
29. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่ธุรกิจซื้อ-ขายสินค้าทั่วไป โดยที่ตนเองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้					
30. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าของกิจการขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร					
31. ผู้ทำบัญชีควรแจ้งแก่ลูกค้าเกี่ยวกับวันและเวลาในการเข้าตรวจสอบสินทรัพย์ของกิจการ					
32. ผู้ทำบัญชีสามารถให้บุคคลอื่น ๆ บันทึกรายการค้าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีแทนตนเองได้					
33. ผู้ทำบัญชีสามารถรับงานจากลูกค้ามาทำส่วนตัวโดยอ้างว่าทำในนามของสำนักงานบัญชีได้					
34. ผู้ทำบัญชีสามารถนำข้อมูลของบริษัทไปเปิดเผยตามคำร้องขอจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของกิจการ					
35. ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงิน โดยเปิดเผยข้อมูลตามที่เจ้าของกิจการอนุญาตไว้เท่านั้น					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับเรื่องจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ข้อมูลของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

หมายเหตุ กรุณาส่งแบบสอบถามตอบกลับโดยผู้วิจัยได้จำหน่ายซองติดแสตมป์ พร้อมส่งไปเรียบร้อย
แล้ว

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ** นางสาวประดินันท์ ประดับศิลป์
- คุณวุฒิ** บช.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 1) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
บช.ม. (การบัญชี) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ตำแหน่ง** อาจารย์ประจำ คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ประสบการณ์ทำงาน**
2532 – ปัจจุบัน อาจารย์ประจำ คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ประสบการณ์ในการทำงานวิจัย**
1. วิจัยร่วม เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้เทคนิคการสอนจำลองสถานการณ์ในการสอนวิชาการบัญชีปฏิบัติการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
  2. วิจัยร่วม เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาการบัญชีขั้นสูง

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ** นางสาวลักขณา เกตุเตียน
- คุณวุฒิ** บช.บ. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
บช.ม. (การบัญชี) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- ตำแหน่ง** อาจารย์ประจำ คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- ประสบการณ์ทำงาน**
2539 – ปัจจุบัน อาจารย์ประจำ คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- ประสบการณ์ในการทำงานวิจัย**
1. วิจัยร่วม เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้เทคนิคการสอนจำลองสถานการณ์ในการสอนวิชาการบัญชีปฏิบัติการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
  2. วิจัยร่วม เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาการบัญชีขั้นสูง